Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 5, no. 4

(Jul. 26, 1944)

బెజవాడ, 1944

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 5, no. 4

(Jul. 26, 1944)

Bejavāḍa, 1944

Record no. 683

Regd. No. M. 4486 0-2-0

ప్రజాశక్తి

భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఆంధ్రకమిటీ పత్రిక

సంపుటి 5 సంచిక 4	: సంపాదకవర్గం : మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు (వర) కంభంపాటి సత్యనారాయణ	★	పేర్వారల్లి సుందరయ్య తమ్మెం వెంకటరామయ్య వరసాని వాసుదేవరావు	బుధవారం 26-7-44

మిలిటరీ వ్యవహారాలతో ద్వంద్వ పరిపాలన

మహాత్ముని స్పష్టీకరణ

ఇంగ్లండునుండి వచ్చిన ప్రతినిధితో జాతీయ ప్రభుత్వం ఏర్పడినా మిలిటరీ వ్యవహారాలపై అధికారాన్ని గురించి ఒక పత్రికా విలేకరి అడిగిన ప్రశ్నకు మహాత్ముడు ఇలా జవాబు చెప్పారు:

"ద్వంద్వ పరిపాలన అనే శబ్దం వల్ల కొన్ని భయములు ... ఏర్పాటు ఎంత అసహజమైనదో, ముందు ... కూడా ఏర్పాటు అంతవరకూ ... ఉంటుంది. ... యుద్ధ వ్యవహారానికి ఇండియా కేంద్రంగా ఉండటం ... పరిస్థితుల్లో నేనిచ్చిన సూచనలు, తక్షణమే భారత స్వాతంత్ర్య హక్కు గుర్తించబడాలి అనే కోర్కె ... ఏవిధంగాను వైరుధ్యం ఉండదు. నైసూతన యీ కోర్కె ... అనుగుణ్యమైనదే. కాని, అన్యోన్య విశ్వాసంతోనే ఉండాలి. నేను హృదయపూర్వకంగా అంగీకరిస్తున్నాను ... అట్టి విశ్వాసం లేకపోతే, నా సూచనలు ఎట్టివైనా ఉండవు. బోయర్ యుద్ధానికి పూర్వం బ్రిటిష్ - బోయర్ల మధ్య పరస్పర అవిశ్వాసం ఉండేది. కాని, యుద్ధం ముగియగానే, కొద్దికాలంలో, ఆ అవిశ్వాసం విశ్వాసంగా పరిణమించింది. ఇప్పుడు మనవిషయంలో కూడా అంతే. విజయం సాధన ఉభయులకూ (బ్రిటన్, ఇండియా) అవసరమైనది అయినప్పుడు, అన్యోన్య విశ్వాసం సహజంగానే ఏర్పడుతుంది."

గాంధీజీ సూచనలను బలపర్చండి!

★

ఆగస్టు 1 వ తేదీ నుండి 7 వ తేదీ వరకు రాష్ట్రమంతటా సభలు జరపాలి

కాంగ్రెసు-లీగు ఐక్యతను సాధించడానికి రాజాజీ ప్రతిపాదించిన సూచనలను గాంధీజీ ఆమోదించారు. రాజాజీ-సూచనలు ముస్లింజాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కును స్పష్టంగా గుర్తిస్తున్నాయి. ముస్లింప్రజలు యింతవరకు కోరుతున్న న్యాయసమ్మతమైన హక్కు గుర్తించబడింది. స్వతంత్రభారతావనిలో ముస్లిం జాతుల స్వాతంత్ర్యము గ్యారంటీచేయబడింది.

అనుకూల వాతావరణం

రాజాజీ ప్రణాళికను గాంధీజీ అంగీకరించటం వలన అచిరకాలములోనే కాంగ్రెసు - లీగు ఐక్యతను సాధించడానికి యిదివరకెన్నడూ లేని అనుకూల వాతావరణం యేర్పడింది. విశాలమైన జాతీయైక్యతను నెలకొల్పడానికి పునాది యేర్పడింది. ముస్లిం జాతుల స్వయంనిర్ణయహక్కును గుర్తించడం వలన యింతవరకు సాధించబడిన జాతీయైక్యత గూడ విచ్ఛిన్నమౌతుందని, భారతదేశం ముక్కముక్కలుగా చీల్చబడి మరీ బలహీనపడుతుందని, కొందరు ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఇది దుష్ప్రచారము మాత్రమే. ముస్లింప్రజలు తమ సోదరభారతీయుల సహకారంతోనే తమ న్యాయసమ్మతమైన కోర్కెను సాధించగల్గుతారు. తమ న్యాయమైన కోర్కెను గుర్తించి, దానిని సాధించడానికి భుజం భుజం కలిపి, పోరాడిన తదితర భారతప్రజానీకంతో యెల్లప్పుడు కలిసి వుండడంలో తమ శ్రేయస్సు వుందని సులభంగా గ్రహిస్తారు. అందుచేత యిప్పుడు ముస్లిం జాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కును గుర్తించడంవలన యేర్పడే జాతీయైక్యత భారతదేశ స్వాతంత్ర్యానంతరం గూడ స్థిరంగా వుంటుంది; యింకా విశాలవంతంగా కూడ వుంటుంది. అందుచేతనే గాంధీజీ, ముస్లిం జాతుల స్వయంనిర్ణయహక్కును గుర్తించడం వలన భారతదేశ ఐక్యతకు భంగమురాదని, జాతీయైక్యత మరింత బలపడుతుందని, స్పష్టంగా ప్రకటించారు.

అమెరీమునా నడుంవిరిగింది

గాంధీజీ మరొక ముఖ్యప్రకటన గావించారు. భారత రాజకీయ ప్రతిష్టంభనను అంతంచేయడానికి 'న్యూస్‌క్రానికల్' పత్రికా విలేఖరికిచ్చిన ప్రకటనలో అతిముఖ్యమైన సూచనలుగావించారు. వీటితో భారతప్రతిష్టంభనను యెన్నటికీ కొనసాగించుతూ, తమ సామ్రాజ్య పెత్తనాన్ని చెక్కుచెదరకుండా వుంచుకోదలచిన అమెరీమునా నడుము విరిగింది. శాసనోల్లంఘనం మానివేసి, జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పడానికి చక్కని సూచనలు చేయడంవలన రాజకీయ ప్రతిష్టంభనను అంతంచేయడానికి, త్రిప్పికొట్టేందుకు ప్రపంచ ప్రజలకు, భారతప్రజలకు చక్కని అవకాశాన్ని గాంధీజీ యిచ్చారు.

రాజాజీ ప్రణాళికను అంగీకరించడం; భారతరాజకీయప్రతిష్టంభనను అంతం చేయడానికి చక్కని నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు గావించడం, యీ రెండుచర్యలు భారతరాజకీయాల్లో నూతనఅధ్యాయాన్ని ప్రారంభించాయి. జాతీయైక్యతను నిర్మించి, జాతీయప్రభుత్వాన్ని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంనుండి గుంజుకోడానికి, మిత్రమండలి సత్వరవిజయానికి తోడ్పడడానికి, ప్రపంచప్రజలతోబాటు భారతప్రజలమైన మనం స్వతంత్రభారతావనిని నిర్మించుకోడానికి మహదవకాశం లభించింది.

ప్రతిష్టంభనను అంతంచేయడానికి చొరవ తన చేతుల్లోనికి తీసుకుని గాంధీజీ యిప్పుడే

చంద్ర రాజేశ్వరరావు

పోరాటం ప్రారంభించారు. గాంధీజీ కృషికి అన్నివర్గాల దేశభక్తులూ, ప్రజలందరూ, హృదయపూర్వకంగా తోడ్పడాలి.

కొన్ని అడ్డంకులు

రాజాజీ ప్రణాళిక, దానిలో రాజాజీ - జిన్నా ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు, ప్రకటింపబడ్డంతోనే జాతీయ పత్రికలు కొన్ని జిన్నాను, ముస్లింలీగును నిందిస్తూ దుష్ప్రచారం మొదలుపెట్టాయి. జిన్నా రాజాజీ ప్రణాళికను నిరాకరించాడని, యిక అతనితో రాజీ అసంభవమని, ముస్లింలీగుతో సంప్రదింపులు సాగించడం వలన ఫలితములేదని ప్రచారం సాగించాయి. గాంధీజీ రాజాజీ ప్రణాళికను ఆమోదించడం ముస్లిం జాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కును గుర్తించేందుకు గాదనియు, ముస్లింలీగ్ జిన్నాల అభివృద్ధి విరోధక వైఖరిని ప్రజలకు బహిరంగ పర్చేందుకు ఒక యెత్తుగా మాత్రమే అంగీకరించాడనియు దుష్ప్రచారం చేస్తున్నాయి. ఇందువల్ల గాంధీజీ రాజాజీ ప్రణాళికను అంగీకరించి ముస్లిం ప్రజల న్యాయమైన కోర్కెను గుర్తించుటవలన యేర్పడ్డ అనుకూల పరిస్థితులకు భంగం వాటిల్లుతోంది. ముస్లింలీగు కాంగ్రెసు మధ్యనున్న అనుమానాలు తొలగిపోయి, కాంగ్రెస్ - లీగు ఐక్యత యేర్పడడానికి అడ్డంకులు, ఒండొరులమధ్య దురభిప్రాయములు కలుగుతున్నాయి. ఇలాంటి పరిస్థితులు కాంగ్రెసు - లీగు ఐక్యతను సాధించడానికి గాంధీజీ చేసే కృషికి యెంతో హాని కలిగిస్తాయి.

అపోహలు - అనుమానాలు

రాజాజీ ప్రణాళికను జిన్నా త్రోసివేయలేదు. ముస్లింలీగు వర్కింగుకమిటీ ముందు పెట్టి చర్చిస్తానన్నాడు. ముస్లింలీగులోని ప్రముఖుల్లో కొందరు, ముస్లిం ప్రజాసామాన్యం, తమన్యాయమైనకోర్కె గుర్తించబడిందని భావిస్తున్నారు. అయినా యింకా కొన్ని అపోహలు, అనుమానాలు వున్నాయి. మైనారిటీగావున్నవారికి మెజారిటీమీద అపోహలు, అనుమానాలు యేర్పడటం సహజం. వాటిని తొలగించితమపైవారికి నమ్మకం యేర్పడేటట్లు చేసుకోవడం మెజారిటీ ప్రజల ధర్మం. ముస్లిం లీగుపై దుష్టప్రచారాన్ని చేయడం గాంధీజీయే ఖండించియున్నారు.

ముందు కర్తవ్యం

కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగుల మధ్య అపోహలు, అనుమానాలు పెంచే దుష్ప్రచారానికి ప్రజలు లోనుగాకుండా చూడాలి. ముస్లిం ప్రజల న్యాయమైన హక్కును ప్రజలు, దేశభక్తులు - ముఖ్యంగా కాంగ్రెసువాదులందరూ, గాంధీజీ అంగీకరించినట్లే అంగీకరించి, ముస్లిం సోదరులకు పూర్తి నమ్మకం యేర్పరచాలి. రాజాజీ ప్రణాళిక ననుసరించి గాంధీజీ - జిన్నాలు తక్షణమే సమావేశమై సంప్రదింపులు ప్రారంభించేటట్లు చేయాలి; ఒకవేళ జిన్నా కదలకపోయినా, జిన్నాకు, ముస్లిం లీగుకు ఉన్న అనుమానాలను తొలగించి, తక్షణమే సంప్రదింపులు ప్రారంభించేటట్లు గాంధీజీ చొరవతీసుకొని కృషి చేసేందుకు గాంధీజీని మనమందరం కోరాలి. గాంధీజీ, జిన్నాలమధ్యవున్న అనుమానాలు సంప్రదింపులద్వారా సులభంగా తొలగిపోతాయి.

ముస్లింజాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కు గాంధీజీ, కాంగ్రెసు యేవిధంగా అంగీకరించింది ముస్లింప్రజలమధ్య మన ... ప్రచారంచేసి, వారికివున్న అపోహలను తొలగించాలి. ముఖ్యంగా కాంగ్రెసు దేశభక్తులు యీ కర్తవ్యానికి పూనుకున్నప్పుడే ముస్లింలకు కాంగ్రెసుపై పూర్తివిశ్వాసం కలుగుతుంది. అప్పుడు గాంధీజీతో సంప్రదింపులు సాగించడానికి జిన్నా పూనుకొనేటట్లు ముస్లింలు గూడ కృషిచేస్తారు; కాంగ్రెసు లీగు ఐక్యతయేర్పడేందుకు తీవ్రప్రయత్నాలు చేస్తారు.

రాష్ట్రమంతటా ప్రచారంచేయాలి

గాంధీజీ సూచనలు భారతరాజకీయ ప్రతిష్టంభనను తొలగించి, జాతీయైక్యతను, జాతీయప్రభుత్వాన్ని సాధించడానికి యెలా తోడ్పడుతాయో ప్రజల్లో తీవ్రప్రచారం గావించాలి; గాంధీజీ సూచనలను ఆమోదించి ఆయన కృషికి బలము చేకూర్చేందుకు ప్రజలందరు పూనుకోవాలి.

గాంధీజీ రాజకీయ ప్రతిష్టంభనను అంతం చేయడానికి చేస్తున్న కృషి సఫలీకృతం గావాలంటే, పండిట్ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ, ఆజాద్, రాజేంద్రప్రసాద్ వగైరా మన కాంగ్రెసు నాయకులను బయటకు త్వరగా తెచ్చుకోవాలి. ప్రజలమందరం ఐక్యమై, ఐక్య ప్రజాశక్తితో మన నాయకులను విడిపించుకోడానికి పూనుకొందాం.

ఆగస్టు మొదటివారంలో గాంధీజీ సూచనలను బలపర్చడానికి రాష్ట్రమంతటా సభలు జరిపి ప్రచారం చేద్దాం. దేశభక్తులమైన మనమందరం ఐక్యకంఠముతో ప్రజలమధ్యకు గాంధీజీసందేశాన్ని తీసుకుపోదాం. కాంగ్రెసు పెద్దలందరూ యీ ప్రచారానికి నాయకత్వం వహించి, పూనుకోవాలని కోరుతున్నాం. గాంధీజీ సూచనలను మనమందరం ఐక్యకంఠముతో ప్రజలకు వినిపించి, వారు ఆమోదించేటట్లు చేద్దాం.

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, CPT Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

Microfilmed from photocopy

బుధవారం ప్రజాశక్తి 26-7-44

ఈ దుష్ప్రచారం తగదు

ముస్లింజాతుల స్వయంనిర్ణయహక్కును అంగీకరించుతూ రాజాజీచేసిన సూచనలను జిన్నా వర్కింగ్‌కమిటీ ముందు పెడతానన్నారు. ముందుగా తన భావాలను తెలుప నిరాకరించారు. ఇది అదనుగా తీసికొని కొన్ని జాతీయపత్రికలు లీగ్‌నాయకుడైన జిన్నాపై దుష్ప్రచారం చేస్తున్నాయి. ఎంతో జాగరూకతతో రాయబారాలు జరపాలసిన యీ సమయంలో జిన్నా నిజాయితీనే ప్రశ్నించుతూ చేసే యీప్రచారం చాల నష్టాన్ని కలుగజేస్తుంది.

రాజాజీ సూచనలు దేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోతాయని, రాయబారాలకు ప్రాతిపదిక అవుతాయని, జిన్నా ఏమాత్రం సూచించినా, వాతావరణం మారిపోయేది. కాని దురదృష్టవశాత్తు అతడు అలా ముందుకురాలేదు. ఆ సూచనలను వర్కింగ్ కమిటీముందు మాత్రం పెడతానన్నారు. కాని, అంతమాత్రాన జిన్నాపై సూచనలను నిరాకరించాడనడంకంటే అపార్థం మరొకటి వుండబోదు.

ఉదాహరణకు చూడండి. కొన్ని నెలలక్రితం గాంధీజీ వైస్రాయికి వ్రాసిన జాబులలో రాజకీయ పరిస్థితులను పునరాలోచించడానికి కాంగ్రెసు వర్కింగ్‌కమిటీ సభ్యులతో సంప్రదించే అవకాశం కలుగజేయమన్నారు. గాంధీజీ కోర్కె సబబైనదని దేశమంతా బలపరచింది. అలాగే నేడు జిన్నా లీగ్ వర్కింగ్‌కమిటీతో చర్చించి తన సూచనలు తెలుపుతానన్నారు. అంతమాత్రాన జిన్నాను నిందించడమెందుకు? వైస్రాయి కఠినంగా గాంధీజీ కోర్కెను తోసివేసినందుకు మనమంతా నిరసించాము. జాతీయపత్రికలు జిన్నాను నిందించడం, వైస్రాయి గాంధీజీపట్ల అవలంబించిన పద్ధతినే అనుసరించడమవుతుంది.

జిన్నాను నిందించడంలో కొన్నిపత్రికలు హద్దుమీరి పోతున్నాయి. రాజాజీ ద్వారా జాతీయైక్యతకు గాంధీజీ చేసిన సూచనలు కేవలం జిన్నా గుట్టును బట్టబయలు చేయడానికి వేసిన ఎత్తు అని వ్రాస్తున్నాయి. ఇలాంటి వాదనలు నిజంగా గాంధీజీకి, కాంగ్రెసుకూ కళంకం ఆపాదించడమే. ఈ వాదనలు లీగ్ నాయకులలో రాజాజీ సూచనల నిజాయితీని గురించి లేనిపోని శంకలు కలిగించుతాయి. జాతీయైక్యతకు అభ్యంతరాలు కలిగించుతాయి. సామ్రాజ్యవాదులు కూడ ఇలా అభ్యంతరాలు కలగాలనే కోరుతున్నారు. కాబట్టి జాతీయపత్రికలు ఇలాంటి వ్యతిరేక ప్రచారం మానాలి.

గాంధీజీ సూచనలు ముస్లింజాతుల స్వయంనిర్ణయహక్కును అంగీకరించాయి. జాతీయైక్యతకు స్పష్టమైన దారిచూపుతున్నాయి. కాంగ్రెసు - లీగ్‌ల మధ్య రాయబారాలకు చక్కని అవకాశమిచ్చాయి. రెండువర్గాలు ఓపికతో శాంతంగా రాయబారాలు సాగించితే, జాతీయైక్యతను సాధించవచ్చు. హిందూ - ముస్లిం ప్రజలు ఏకమై, సామ్రాజ్యవాదులనుండి జాతీయప్రభుత్వాన్ని గుంజుకోవచ్చు.

అలాగాక, జాతీయపత్రికలు జిన్నాపైన - లీగుపైన దుష్ప్రచారం సాగించితే, యిదివరకేవున్న అపోహలు మరింత హెచ్చుతాయి. ముస్లిం పత్రికలు కాంగ్రెసును నిందించడం, కాంగ్రెసు పత్రికలు లీగ్‌ను నిందించడం దేశహితం కోరేవారెవరూ కాంక్షించరు. ఒండొరులను దూషించుకొంటూ రాయబారాలు విఫలమయేటట్లు చేస్తే, యుద్ధానంతరం వరకూ అధికారం భారతప్రజల చేతుల్లోకి రావన్నమాట. అందుచే లీగ్-కాంగ్రెసులమధ్య ద్వేషం పుట్టించే వ్రాతలను, మాటలను దేశభక్తులు అరికట్టాలి. గాంధీజీకూడ పత్రికా విలేఖరులను అదే కోరారు.

దేశభక్తులందరికి నేడు ఒకే ఒకమార్గం వుంది. మనస్వాతంత్ర్య యాత్రలో గాంధీజీ సూచనల ప్రాముఖ్యతను కాంగ్రెసువాదులకు వివరించాలి. లీగ్ సభ్యులకు గాంధీజీ యీ సూచనలను హృదయపూర్వకంగా చేశాడని నచ్చచెప్పాలి. కాంగ్రెసువారికి, లీగ్ అనుచరులకు మధ్య సుహృద్భావం కలిగించాలి.

ముస్లిం-లీగ్ నాయకులకు, లీగ్ అనుచరులకు మా విన్నపమేమంటే - జిన్నాపై కొన్నిపత్రికలు వేసే నిందలను చూచి రెచ్చవద్దు. ఒడుదుడుకులతోను, నిరాశా పూరితంగాను వ్రాసిన కొన్ని పత్రికాభిప్రాయాలను చూచి మోసపోవద్దు. గాంధీజీ హృదయపూర్వకంగా ముస్లింజాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కును అంగీకరించుతున్నారు. రాజీకి గాంధీజీ అందించిన హస్తాన్ని స్వీకరించండి. ఈ సూచనలను ఆధారంగా చేసికొని, రాయబారాలు సాగించి, ఐకమత్యాన్ని నిర్మించండి. ఈ అవకాశాన్ని వదిలారంటే భారత స్వాతంత్ర్యానికి, పాకిస్థాన్‌కు శత్రువులు సంతసించుతారు. ఈ సూచనలను మీరు నిరాకరించడమంటే, భారతప్రజల స్వాతంత్ర్యానికి, ముస్లింజాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కుకు వ్యతిరేకం చేయడమన్నమాట.

కాబట్టి, లీగ్ దేశభక్తులు - కాంగ్రెసు దేశభక్తులు ఒకరినొకరు అర్థం చేసికోవాలి. గాంధీజీ సూచనలపై రాయబారాలు సాగించి, జాతీయైక్యతను నిర్మించాలి. సామ్రాజ్యవాదులనుండి జాతీయప్రభుత్వాన్ని గుంజుకోవాలి. తద్వారా భారతస్వాతంత్ర్యాన్ని, ముస్లింజాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కును సాధించాలి.

భారతదేశ స్వాతంత్ర్యం అనివార్యం

— గాంధీ

జులై 19వ తేదీని ఒక పత్రికావిలేఖరి గాంధీజీని సందర్శించి, అడిగిన ప్రశ్నకు గాంధీజీ యిలా జవాబు చెప్పారు:

"ఇవ్వాళ సర్వాధికారాలు చేతిలో పెట్టుకొని, యుద్ధాన్ని సాగిస్తూ ఉండేవారిని శక్తివంతమైన ఐక్య ప్రజాభిప్రాయం తప్పకుండా మారుస్తుంది. ఒకరు మనల్ని అపార్థం చేసుకుంటారేమోననిగాని, మనభావాలు తిరస్కరించబడతాయేమోననిగాని, భయపడకూడదు. ఇది నా అనుభవంవల్ల గ్రహించాను. ఏసూచనలైనా మంచివైతే, వాటిని ప్రతిపాదించి తీరవలసిందే.

"....నేడు అనేకమంది కాంగ్రెసువాదులు నిస్పృహతో ఉన్నారని నాకు తెలుసు. వారు కష్టపరిస్థితులలోఉన్న నిజమను గ్రహించలేకున్నారు. కాని, వారి నిస్పృహ క్షణికమైనది. మన విజయం, అనగా భారతస్వాతంత్ర్యసిద్ధి, అనివార్యం.

"....దేశంలో నేను కాంగ్రెసువాదుల సత్యాగ్రహంవల్లగాని, పాలకుల [illegible] వల్లగాని, యుద్ధంవల్లగాని, మరేయితర [illegible] ణంవల్లగాని, మనశక్తి హెచ్చి వచ్చుతూర్పులో ఈసమయంలో జరగాను [illegible] నా కనుగ్రహించిన బుద్ధిని, హృదయాన్ని వినియోగించి ప్రతిష్టంభనా పరిష్కారానికి మార్గం చింపకపోతే, సామూల సిద్ధాంతానికి ద్రోహం చేసిన వాడనవుతాను. భారతదేశం స్వతంత్రదేశమని ప్రకటించవలసినదిగా నేను ప్రభుత్వానికి సూచించాను. యుద్ధసమయంలో మాత్రం యీ స్వాతంత్ర్యం కొన్ని కట్టుబాట్లకులోనై వుంటుంది. ఈ సూచనను ఆమోదించవలసినదిగానేను కాంగ్రెసును కోరకపోతే, నేను ద్రోహం చేసిన వాడనవుతాను. నా ప్రయత్నాలు సంపూర్ణంగా ఫలిస్తే, కేవలం వకుటిలంలో కొనసాగి వచ్చే ఈ యుద్ధం ప్రపంచ పీడితరాజ్యాల విముక్తికోసం జరిగే స్వాతంత్ర్య పోరాటంగా పరిణమిస్తుంది."

★

గాంధీజీని బలపరచండి!

రెండు రైతుసంఘాలు కలిసి కృషిచేయాలి

కడియాల గోపాలరావు (ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షుడు)

గాంధీజీ విడుదలతో మనదేశ రాజకీయాల్లో ఒక నూతనఘట్టము ప్రారంభమైంది. ముస్లింజాతులుకోరే స్వయంనిర్ణయహక్కును అంగీకరించుచూ రాజాజీసూచించిన ప్రణాళికను గాంధీజీబలపరచి జాతీయైక్యతను నిర్మించటానికి పునాదివేశాడు. ఇది చారిత్రాత్మక విషయము. గత రెండు సంవత్సరాలుగా భారత రాజకీయాకాశముపై కప్పియున్న నిరాశామేఘాలను చీల్చుకొచ్చిన ఒక విద్యుల్లతయిది. కాంగ్రెసు-లీగు ఐకమత్యముద్వారా జాతీయప్రభుత్వం సంపాదించుటకు గాంధీజీ ఎంత తహతహలాడుచున్నాడో దీనివల్ల స్పష్టంగా తెలుసుకోవచ్చు. ఈ ప్రణాళిక ముస్లింల అనుమానాలనుపోగొట్టి, కాంగ్రెసు లీగు ఒడంబడికకు ఎంతైనా తోడ్పడుతుంది. ముస్లింజాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కును అంగీకరించడం కొందరు భావించుచున్నట్లుగా దేశాన్ని ఛిన్నాభిన్నంచేయడంగాక, ఐక్య భారతదేశ నిర్మాణానికి, జాతీయ ప్రభుత్వంద్వారా ఈనాడు దేశంలో తాండవమాడుచున్న కరువుదేవతను పోగొట్టడానికి, దేశరక్షణచేయడానికి ఎంతైనాతోడ్పడుతుంది.

ఈ రెండు సంస్థలలోను ఇంకను మిగిలియున్న అనుమానాలు గాంధీ - జిన్నాల సమావేశంద్వారా తొలగిపోతవి.

గాంధీజీ "న్యూస్ క్రానికల్" పత్రికా విలేఖరికిచ్చిన స్టేటుమెంటులో, నేటి రాజకీయ ప్రతిష్టంభనను తొలగించటానికిఆచరణయోగ్యమైన చక్కటి సూచనలిచ్చి, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదుల తప్పుడు ప్రచారమును పటాపంచలు చేశాడు.

ఒకవైపు ముస్లింజాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కును గుర్తించి విశాల జాతీయైక్యతను తీసుకురావటానికి ప్రయత్నించటం; రెండవవైపు ప్రభుత్వముముందు ఆచరణయోగ్యమైన సూచనలు పెట్టడం, మనదేశ రాజకీయాలలో పెద్ద మార్పును సూచిస్తున్నాయి.

సోదరరైతుసంఘాలకు నామనవి ఏమంటే గాంధీజీ రాజకీయప్రతిష్టంభనను అంతమొందించటానికి, జాతీయ ప్రభుత్వము స్థాపించటానికి, తీవ్రకృషి చేస్తున్నారు. ఈ కృషిలో గాంధీజీని బలపరచడమే ప్రతిదేశభక్తుని యొక్క, ప్రతి ప్రజాసంస్థయొక్క, దేశభక్తియుత కర్తవ్యము. మనం బలమైన ఐక్య ప్రజాఉద్యమాన్ని నిర్మించటంద్వారానే మన కర్తవ్యమును నెరవేర్చ గలుగుతాం. మన ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతాంగములో రెండు సంఘాలు పెట్టి పనిచేయుచున్నాము. ఐక్య రైతు ఉద్యమాన్ని నిర్మించదాల్చిన రాజకీయావసరము, అవకాశము, ఈనాడు ఏర్పడింది. కాబట్టి గాంధీజీని బలపరచటానికి, మన రెండుసంఘములు ఆగష్టువారములో కలసి పనిచేయటానికి, రమ్మని హృదయపూర్వకముగా ఆహ్వానిస్తున్నాను.

గాంధీజీవెనుక యావద్భారతదేశము ఉన్నదని రుజువుచేయాలి. ఇందుకుగాను, ఆగష్టు 1 నుండి 7 వరకు ప్రతిజిల్లా, తాలూకా, గ్రామ రైతుసంఘాలు గ్రామ గ్రామాన బహిరంగ సభలు జరిపి, గాంధీజీని బలపర్చుటద్వారానే జాతీయైక్యత, జాతీయ ప్రభుత్వము, సంపాదించగలమని ప్రజాసామాన్యములో ప్రచారం చేసి, సోదర రైతుసంఘాల, పార్టీల, సహకారముతో ఈ వారము జయప్రదం చేయాలని కోరుచున్నాను.

నెల్లూరుజిల్లా రైతుసంఘ సభ

2-8-44 న అల్లూరులో

ఉదయం 8 గంటలనుండి సాయంత్రం 7 గంటలవరకు ప్రతినిధులసభ

రాత్రి 8 గంటలకు బహిరంగసభ

రాష్ట్ర, జిల్లా రైతునాయకుల ఉపన్యాసాలు - కళాప్రదర్శనాలుంటాయి

పర్మిట్లవల్ల ప్రయోజనం ఉండాలంటే వర్తకులపైని అజమాయిషీ అవసరం

బియ్యమూ, జొన్నలూ సప్లయికావడం లేదు - పర్మిట్లున్నా బోకువర్తకులు కంట్రోలురేటుకు అమ్మకపోవడంవల్ల చిల్లర వర్తకులు అధికధరలకు కొని, అంతకన్నా ఎక్కువధరలకు ప్రజలకు అమ్ముతున్నారు - తిండికి గింజలుదొరక్క, కూలినాలి జనం బేజారెత్తిపోతున్నారు.

గుంటూరుజిల్లాలోని నత్తెనపల్లి, మాదల, వణిదెం, అంకెలూరపాడు, శాఖ్లారు, రెంటపాళ్ళ, వందిగం, గోరంట్ల, మేడికొండూరు, పెదకూరపాడు గ్రామాల్లోని పరిస్థితి ఇది.

ధాన్యంసప్లయి, పంపకాలవిషయంలో అధికారులకు ఇంతవరకు ఒకప్లాను లేకపోయింది. 3 వేల జనాభాగల నేల్పూరుకు 8 బస్తాలు మాత్రమే సప్లయిచేసి, 509 జనాభాగల గోరంట్లకు 8 బస్తాలిచ్చారు. స్టాకులపైని సరియయిన అజమాయిషీ లేకపోవడంవలన దొంగవ్యాపారం విరాటంకంగా సాగుతూంది.

నానాటికి కృశించిపోతూన్న ఈ పరిస్థితుల్ని అరికట్టడానికి స్థానిక ఆహార కమిటీలు గ్రామస్థుల్ని సమీకరించాయి. గ్రామాలకు తగిన సరుకును ఆహారకమిటీలద్వారానే సప్లయి చేయాలని కోరుతూ ఒక మహజరు తయారుచేసి 1800 మందిచే సంతకాలు పెట్టించారు. ప్రస్తుతం వర్తకులు కంట్రోలురేటు కమ్మక, ప్రజలను నానాబాధల పాల్జేస్తున్నారని దానిలో విశదపరిచారు. 38 మందితో ఆహారకమిటీల నాయకులు నత్తెనపల్లి తహసీల్దారువద్దకు డెప్యుటేషన్ తీసుకువెళ్ళారు. తహసీల్దారు గారివరకు ఈడెప్యుటేషన్ కోరికల నంగీకరించక తప్పిందికాదు. మాదల, వణిదం, శాఖ్లారు గ్రామాలకు ఆహారకమిటీలకే పర్మిట్లు ఇస్తామని ఒప్పుకున్నారు. రెంటపాళ్ళ, వందిగం, అంకెలూరపాడు, గోరంట్లగ్రామాలకు ఇదివరకు పర్మిట్లున్న వారిచేతనే పత్రమంగా అమ్మిస్తానని, బోకువర్తకులు కంట్రోలురేట్లకు అమ్మేలా చర్యతీసుకొంటానని వాగ్దానం చేశారు.

తగిన అజమాయిషీ లేకపోతే —

వర్తకులపైని, స్టాకులపైని తగిన అజమాయిషీ లేకపోతే అధికారులు యిచ్చే పరిమిట్లు నిరర్థకము లవుతాయి. ఇందుకు మునగాల (కృష్ణాజిల్లా) నిదర్శనం. మునగాల పరగణా అంతకూ ఒకేఒక కో-ఆపరేటివ్ స్టోరు నడిగూడెంలో ఉంది. నెలకు 800 బస్తాల బియ్యం ఈ స్టోర్సుద్వారా పరగణాలకు సప్లయిచేయడానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసింది. జూన్ నెల సప్లయి జరిగినప్పుడు, కంట్రోలు మిల్లుల మందితీసుకోవలసిందని అధికారులు స్టోర్సుకు పర్మిట్ యిచ్చారు. కాని, మిల్లు యజమాని కంట్రోలు రేటుప్రకారం అమ్మడానికి అంగీకరించలేదు. పంచి ఇవ్వకుండా, పంచిరేటు కలుపుకొని ఇస్తానన్నారు. ఈ అక్రమ రేటుకి సరుకు కొనడానికి స్టోర్సు గుమాస్తా అంగీకరించక, ఈవిషయాన్ని వెంటనే తంతివార్తద్వారా జిల్లా కలెక్టరుకు, బెజవాడ సబ్ కలెక్టరుకు, నందిగామ తహసీల్దారుకు తెలియజేశారు. మూడు-రోజులు కాచుకూర్చొన్నా అధికారుల దగ్గరనుంచి జవాబురాలేదు. ఈలోగా సరుకు తీసుకుపోవాలిసివచ్చిన లోడ్ పర్మిట్ గడువు (జూన్ 30) దాటిపోయింది. గుమాస్తా ఉత్తచేతుల్తో తిరిగిరావలసివచ్చింది. 30000 మంది ప్రజలు గింజలులేక అల్లాడే పరిస్థితులేర్పడ్డాయి.

కాబట్టి పర్మిట్లిచ్చినంత మాత్రాన పని తీరిపోయిందని అధికారులు భావించకూడదు. వర్తకులపైని, స్టాకులపైని అజమాయిషీ వుండాలి. స్థానిక ప్రజాసంస్థల సహకారంతోనే ఇది జయప్రదం కాగలదు. మునగాల పరగణా, నత్తెనపల్లి తాలూకా మొదలయిన ప్రాంతాల్లో ఇది మరీ అవసరం.

ఆహారసమస్య నెదుర్కొనుటకు

ఆహారసమస్య నెదుర్కోడానికి, కరువు రాకాసి నుండి తమ బిడ్డలను, గ్రామాల్ని కాపాడుకోడానికి ప్రజాసంఘటన నానాటికి విస్తరిస్తూంది. మాచవీడు (కృష్ణాజిల్లా) లో ఈ సమస్యపై ప్రజలను సంఘటిత పరచడానికి పుయ్యూరు కుమారరాజా శ్రీ యం. ఆర్. అప్పారావుగారు, పంచాయితీబోర్డు సభ్యులు శ్రీ ఏ కాంతారాయుడుగారు, హెడ్ మాస్టరు శ్రీ టి. వెంకటప్పయ్యగారు, వకీలు కె. నాగభూషణంగారు, కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆర్గనైజరు, రైతుసంఘ ప్రముఖులు, విద్యార్థి సంఘ కార్యదర్శి, అంతా కలిసివూనుకున్నారు. ఆహారసమస్య తీవ్రతను, దొంగ వ్యాపారుల అక్రమాలను వివరిస్తూ వీరందరూ ఒక కరపత్రం ప్రకటించారు. ఈ పరిస్థితుల నెదుర్కోడానికి ప్రజలందరూ నిర్మాణయుతంగా ముందుకు రావాలని కోరారు. త్వరలో వీరి కృషి ఫలితంగా అక్కడ ఆహారకమిటీ ఏర్పడగలదు.

గుంటూరుతాలూకాలోని పరిస్థితుల నన్నిటినీ సమన్వయపరచి, ఆహారసమస్య నెదుర్కోడానికి ఈ నెల 18 వ తేదీని తాలూకా ఆహారకమిటీ ఏర్పడింది. ఈ సందర్భంలో జరిగిన సమావేశానికి తాలూకాలోని 12 గ్రామఆహారకమిటీల తరఫున, ఇతర ప్రాంతాలనుండి 84గురు ప్రతినిధులువచ్చారు. జిల్లా ఆహారసంఘ అధ్యక్షులు శ్రీ వి.యస్. తల్పగిరియిగారు అధ్యక్షతవహించారు. జిల్లా సంఘ ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీ యన్.వి.యల్. నరసింహంగారు ప్రారంభోపన్యాసకులు. ప్రజల అవసరాలకు తగినంత మాత్రమే వ్యాపారపంటలు పండించి, ఆహార పంటలను అధికంచెయాలని నరసింహంగారు విజ్ఞప్తిచేశారు. అలాచేసినట్లయితే, గుంటూరు తాలూకా ఎవరిమీద ఆధారపడవలసిన అగత్యం ఉండదన్నారు. అధ్యక్షులు తమ ఉపన్యాసంలో, రైతులు ఎరువులను విరివిగా ఉపయోగించి, తక్కువస్థలంలో మునుపటికన్నా ఎక్కువపంటలు పండించాలని హెచ్చరించారు. ప్రతిగ్రామంలోను ఆహారకమిటీలను ఏర్పరచాలన్నారు. ఒక్కొక్క గ్రామంలో ఎంతధాన్యం ఉన్నదీ, ఇంకెంత కావలసినదీ, లెక్కలు తయారుచేస్తే, మొత్తం తాలూకా యొక్క అవసరాలు తెలుస్తాయి. ప్రభుత్వ సహకారంతోను, మిగులు ప్రాంతాలలో యేర్పడ్డ ఆహార కమిటీల సహకారంతోను వాటిని తీర్చుకోవచ్చునని వారన్నారు.

తరుగు ప్రాంతానికి కావలసిన ధాన్యంలో వాలుగవమంతైనా ప్రభుత్వం కొని ఏజెన్సీ చేయాలని సమావేశం తీర్మానించింది. ఆహార కమిటీలు, కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్సు ఉన్న ప్రదేశాల్లో వాటికే నెలసరికోటాలకు లైసెన్సులివ్వాలని మరోతీర్మానం చేశారు.

ఈవిధంగా తమశక్తికొలదిఆహారసమస్య నెదుర్కొని కృషిసాగిస్తున్న ప్రజాసంస్థల, ప్రముఖుల, సహకారం ప్రభుత్వంతీసుకోవాలి. పరిస్థితులు మరింత విషమించకుండా జాగ్రత్తపడాలి.

ఓ రైతా

దేశవరితల్లోన
దీప్తిలెందినదునా
రాయలసీమలో
రగిలి కరువనగాన
అదరంబుకొజూని - ఓరైతా
అడుకున్నావోయి - ఓరైతా

కవిచంద్రు టాగూరు
కనకబెంగాలులో
కరువు రాకసి గజ్జ
కట్టింది అనగానే
కదలిముందుకువచ్చి - ఓరైతా
కల సహాయంకేస్తివోరైతా

బ్రహ్మనాయునిగన్న
పల్నాటిసీమలో
బాలచంద్రుని ముదురు
పౌరుషంపులనాట

అకలి మంటలు - ఓరైతా
అలముకున్నవయ్య - ఓరైతా

శ్రీనాథకవిరాజ
చేసినా తొన్నలు
మచ్చువైనాలేవు
మనపల్లెనాట
సత్వరమె లేవయ్య - ఓరైతా
సాకు మనప్రజలను ఓరైతా

ఎవరిది దేశాని
మానాన్ని వెలిబుచ్చి
ఎన్నెన్నొ మాటలు
దేశప్రజలనుగాచి
దేశభక్తినిజాటితోరైతా
దీకపదలొద్దయ్య - ఓరైతా

కీలు మిగిలిన ధాన్యం
వినుపచేయుటమాని

కంట్రోలు ధరలకు
కనుక ప్రజలకు [illegible]
దేశభక్తిని చాటుమో [illegible]
దేశరక్షణజేయుమో [illegible]

కాయకష్టమునేయు
కూలిల సాయంతో
ఇంతవంతయు పేర
బిడ్డలుగ దున్నేని
అధికంగ పండించు [illegible]
అకలిని బాపుమా ఓ [illegible]

మన ప్రజలు నీ పైన
మోపిన భారాన్ని
మరచి కాలము పేర
మళ్ళించినావంటె
బెంగాలు దృశ్యాలు ఓరై [illegible]
పల్నాటనాడుపా ఓరై [illegible]

— ఆ దా [illegible]

విద్యార్థులకు కాగితం కరువు

పాఠశాలలు, కాలేజీలు తెరిచిన రోజులివి. విద్యార్థులకు తెల్లకాగితం ఎంతో అవసరమయినరోజులు. ఈవిషయాన్ని గ్రహించారు వర్తకులు. అధికలాభాలకు మరొక అవకాశం చిక్కిందని మురిసిపోయారు. దొంగమార్కెట్టులో తెల్లకాగితం వ్యాపారం ప్రారంభించారు.

నిడదవోలులో వాడిపల్లె సత్యనారాయణ అనే పెద్ద వర్తకుడు అదనంగా కాగితం స్టాకు పెట్టుకుని, హెచ్చుధరలకు అమ్మకం సాగిస్తున్నారు. ఈవిషయం తెలుసుకొని ఒక స్థానిక ఆహారకమిటీసభ్యుడు రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరుకు తెలియజేశాడు. ఆయనవచ్చి సేల్సు రిజిష్టరుని, అదనంగా ఉన్న కాగితాన్ని స్వాధీన పరచుకున్నారు. వర్తకునిపై తగినచర్య తీసుకోవలసిందని జిల్లాకలెక్టరుకి కూడా తెలియజేశారు.

★

తణుకులో హైస్కూలు, - యితర బడులు తెరిచేముందు విద్యార్థులకు బజారంతాతిరిగినా కాగితం దొరకలేదు. తరువాత కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్సుకు 20 రీముల కోటావచ్చింది. మనిషికి అర దస్తాచొప్పున ఇవ్వసాగారు. విద్యార్థులకోసం, విద్యార్థి కో - ఆపరేటివ్‌స్టోర్సుకు 5 రీములిచ్చారు. తమకు చాలినంత కిరసనాయిలు, తెల్లకాగితం సప్లయి చేయించవలసిందని 14 వ తేదీని 80 మంది విద్యార్థులు, 480 సంతకాలుగల పిటిషన్‌తో తహసీల్దారువద్దకు డెప్యుటేషన్ వెళ్ళారు. కిరసనాయిలుకి వ్యక్తిగతంగా అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే ఆయన ఇస్తానన్నారు. కాగితం హెచ్చుధరలకు అమ్మేవారిని శిక్షిస్తానన్నాడు.

పెంజర్ల మాణిక్యం అండ్ సన్స్ (తణుకు) పెంజర్ల సీతారామారావు (పెనుగొండ) [illegible] వర్తకులు కలిసి 60 రీముల కాగితాన్ని [illegible] ట్రెయిన్‌లో రూక్కు వేయించి, పుస్తకా [illegible] ఫుట్టిస్తున్నారని విద్యార్థిసంఘానికి తెలిసి [illegible] వెంటనేసంఘంప్రెసిడెంటవలాఫెద్ది, అది [illegible] తహసీల్దారువద్దకు వెళ్ళారు. ఆయన [illegible] ల్దారు వద్దకు పంపాడు. సాయంత్రం [illegible] అతడు వీలుదిక్కుడన్నాడా ఉద్యోగి: [illegible] ఇన్‌స్పెక్టరు వద్దకు వెళితే, నాకు [illegible] లేదన్నారు. చివరకు రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరుని ట్రెయిన్ వద్దకు తీసుకువెళ్లారు. 12½ రీముల తెల్లకాగితాన్ని, రూల్లవేసిన కొంతకాగితాన్ని పుస్తకాలుగా కుట్టినవాటిని - స్టాకునంతా ఆయన స్వాధీనం చేసుకున్నాడు.

★

అనకాపల్లి విద్యార్థులు ఈయేడు కాగితాలు, కిరసనాయిల్ సక్రమంగా దొరక్క అవస్థలపాలైనారు. కామ్రేడ్ వి. ఆర్. [illegible] శన్ విద్యార్థులందరిని సమావేశపరిచి, వారెదుర్కొనే సమస్యలను పరిష్కరించుకునే మార్గాలనుగురించి ఉపన్యసించారు. ఇలాంటి సమావేశాలు 3 జరిగాయి. ఒక్కొక్క సమావేశానికి 200 మంది హాజరైనారు. త్వరలోనే విద్యార్థిసంఘం స్థాపించబడింది. 14-7-44 తేదీన 400 మంది విద్యార్థులతో పట్టణవీధులగుండా బ్రహ్మాండమైనఊరేగింపు జరిపారు. ఇలావారు సాగించిన తీవ్రాందోళన ఫలితంగా, లోయర్ ఫారముల విద్యార్థులకు నెల 13 1½సీసాల కిరసనాయిల్, హైయర్ ఫారముల విద్యార్థులకు 2 సీసాల కిరసనాయిల్, 4 అణాల నోటుపుస్తకం 0-1-6 కు అమ్మేటట్లు నిర్ణయమైనది. మిల్లులోనుండి ప్రభుత్వమే కాగితంతెప్పించి సంఘం ద్వారా యిప్పించుటకు వాగ్దానం చేయబడ్డది. విద్యార్థుల్లో యీ ఫలితాల మూలంగా ఆత్మవిశ్వాసం హెచ్చింది.

ఇదే విధంగా ఏలూరుపట్టణ విద్యార్థి సంఘం అధికార్లకు మహజర్ల మూలంగాను యితర ఆందోళన మూలంగాను నోటుపుస్తకాలు, తెల్లకాగితాలు కంట్రోలు ధరలకు అమ్మేలా (దస్తా 13 0-4-0) హక్కును సాధించింది.

పేపరు కంట్రోలు ఆర్డరు నిరసన

ప్రెస్ పనివారల, యజమానుల ఐక్యత

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రెస్‌వర్కర్సు యూనియన్, బెజవాడబ్రాంచి తృతీయ వార్షికోత్సవం 16.7.44 ఆదివారంనాడు జరిగింది. తెనాలి, బెజవాడ, గుంటూరు, గుడివాడల నుంచి కొందరు ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు. కాగితం, సిరా, మిషనరీని జాగ్రత్తగా వాడాలని, నూతన పేపరుకంట్రోలు ఆర్డినెన్సు రద్దుకావాలని, 10 రూపాయల కరువుభత్యం కావాలనే నినాదాలతో గొప్ప ఊరేగింపు జరిగింది.

800 మంది ప్రేక్షకులతో మహాసభ ప్రారంభమయింది. సభను ప్రారంభించుతూ కామ్రేడు యం. మల్లికార్జునరెడ్డి ఆంధ్రరాష్ట్రంలోని ప్రెస్‌కార్మికుల ఉద్యమాభివృద్ధిని గురించి విపులీకరించారు. స్థానిక న్యాయవాదులు - కృష్ణావతారంగారు యూనియన్ పెట్టుకునేహక్కు కార్మికులకు వున్నదని వుద్ఘాటించారు.

వెంకట్రామా ప్రెస్ జూనియర్ ప్రొప్రయిటరు, ఆంధ్రా ఆర్టుప్రెస్ ప్రొప్రయిటరు, లక్ష్మీప్రెస్ ప్రొప్రయిటర్లుకూడ సభలో పాల్గొన్నారు. పేపరు కంట్రోలు ఆర్డరుకు ప్రతికూల ప్రచారం చేస్తున్నందుకు కార్మికులను అభినందించుతూ, యూనియన్‌కృషిని చాలా మెచ్చుకున్నారు. యజమానులు, వర్కర్సు యూనియన్ వార్షికోత్సవంలో పాల్గొనటం, ప్రెస్‌వర్కర్సు వుద్యమచరిత్రలో అత్యంత ప్రాముఖ్యమైన విషయం.

మహాసభ అధ్యక్షులు కామ్రేడ్ వి. వి. కె. దాసుగారుమాట్లాడుతూ, యీ క్లిష్టపరిస్థితులలో యజమానులు, వర్కర్సు సమిష్టిగా సంప్రతించి నూతన పేపరుకంట్రోలు ఆర్డరును ప్రభుత్వం వుపసంహరించుకునేటట్లు బలమైన ఒత్తిడి తేవాలని కోరారు.

తరువాత రాజకీయ పరిస్థితులపైన, ప్రెస్ వర్కర్సు సమస్యలనుగూర్చి, బియ్యం రేషనింగు, కప్పెల రేషనింగునుగూర్చి తీర్మానాలు చేశారు.

నూత్న పేపరు కంట్రోలు ఆర్డరును వుపసంహరించుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, అందుకు ప్రకాశకులంతా యజమానులతో సహా ఐక్యకృషి చెయ్యాలని తీర్మానించారు.

సభానంతరం 'ప్రెస్‌వర్కర్' అనే నాటకం ప్రదర్శింపబడింది. ప్రదర్శనానంతరం ఒకప్రెస్ ప్రొప్రయిటరుగారు ప్రదర్శనాన్ని ప్రశంసించారు.

దొంగ మార్కెటులను అరికట్టాలి

గొల్లప్రోలు చేనేతకార్మికులు 20, 40 నెంబర్లనూలు నేస్తారు. వీరికి యీ నంబర్ల నూలు సప్లయి చాలా తక్కువ. సప్లయి అయిన నూలుకూడ దొంగమార్కెటులో అధికలాభాలకు విక్రయించ బడుతోంది. ఫలితం అనేక మగ్గాలు మూలపడటమే. పరిస్థితులు విషమించి యీకార్మికులు నిరాధారులైపోకుండా చేయటానికి వెంటనే ప్రభుత్వం తగుచర్య తీసుకోవాలి. నూలు కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్సు యేర్పరచి దానిద్వారా మగ్గాలనుబట్టి నూలు సప్లయి చేయించాలి.

★

పాలకొల్లులో నూలు కరువు

ఇక్కడ 250 మగ్గాలు పనిచేస్తూ వుంటాయి. అంటే వీటిమీద 1000 మంది జీవించుతారు. కాని మార్కెటులో నూలు కరువైపోయింది. చేనేత కార్మికసంఘం 250 మగ్గాలకు యెంతనూలు అవసరమో లెక్కలుతీసి టెక్స్టయిల్ లేబరు కమీషనరుకు పంపారు. ఈ లెక్కలప్రకారం, మధుర మైసీరు, సందంపాక నూలు 20, 40, 60, 80,100 నంబర్లుగలవి మొత్తం 1000 పౌనులుకావాలి. ఈ నూలు సప్లయిచేయుటకు ప్రభుత్వం తగు శ్రద్ధ తీసుకొని దొంగ మార్కెటులకు పోకుండా గవర్నమెంటు డిపోలద్వారా సంఘాలకే లైసెన్సుయిచ్చి, వాటిద్వారా విక్రయించాలి.

★

దొంగమార్కెటును అరికట్టటానికి గుమాస్తాలు తగు శ్రద్ధ వహించాలి.

అనకాపల్లి వర్తక గుమాస్తాల సంఘ ప్రథమ వార్షికోత్సవం 9.7.44తేదీన ఓ. సత్యనారాయణగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగింది. వారానికొకరోజు శలవుకావాలని, రోజుకు 9 గంట మించనివని, మొదలగు నినాదాలతో పెద్ద వూరేగింపు జరిగింది. సభను ప్రారంభించుతూ ఆంధ్రరాష్ట్ర షాప్ యంప్లాయీస్ యూనియన్ అధ్యక్షులైన కె. సత్యనారాయణగారు గుమాస్తాల కష్టాలనుగూర్చి వివరించుతూ తమ కోర్కెలను నెరవేర్చుకోటానికి దొంగమార్కెటును అరికట్టి వస్తువులు కంట్రోలు ధరలకు అందునట్లు ప్రజలు సామూహిని పొందాలన్నారు. అధ్యక్షులు సంఘావశ్యకతనుగూర్చి వెల్లడించారు. తరువాత గాంధీజీ విడుదలకు సంతసము వెలిబుచ్చుతూ, కాంగ్రెసు లీగ్ ఐక్యత సాధించి జాతీయప్రభుత్వం స్థాపించుటకు పూనుకోవాలని తీర్మానించారు. రోజుకు 9 గం॥ పని, 1 రోజు శలవు కావాలని తీర్మానాలు చేశారు.

బాలబాలికలకు

గుంటూరుజిల్లా పల్లెకోనలో బాలబాలికలకోసం ఒక స్కూలు పెట్టారు. అది మే 1 నుండి 15 వ తేదీ వరకు జరిగింది. అందులో 18బాలురు, 6 గురు బాలికలు శిక్షణ పొందారు. ఎంతో చక్కని ఆటలు, లంబాడీ నృత్యం, జడల నృత్యం, బాలనాట్యం, రకరకాల కోలాటాలు, బుర్రకథ, నాటకం, విచిత్రవేషాలు— ఇలా బలేబలే పక్కీలు నేర్చుకొన్నారు.

వారు నేర్చుకుని, ఊరికే వుంటున్నారా? లేదు. ఇవిగో వాళ్ళను గురించిన వార్తలు.

వెల్లటూరులో పి. జనార్ధనరావు బాలసంఘాన్ని నడుపుతున్నారు. 40 మంది బాలసంఘంలో ఉన్నారు. క్యాంపులో నేర్చుకొన్న పాటలన్నీ నేర్పుతున్నారు. ప్రత్యేకంగా పదిమంది లంబాడీన్యాన్సు, విచిత్ర వేషాలు నేర్చుకొంటున్నారు. బాగా అభివృద్ధిచెందిన తక్కిన గ్రామాలలోని బాలసంఘాలను అందుకోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

క్రాప బాలసంఘం, జిల్లాలోకల్లా చక్కగా పనిచేసే బాలసంఘాలలో ఒకటి. ఈ బాలసంఘం "బాలవీర్" అనే వ్రాతపత్రిక నడుపుతోంది. దానికి 5 గురు సంపాదకులు ప్రత్యేకంగా కృషిచేస్తున్నారు. ఇంతేగాక వారికివచ్చిన బహుమతి పుస్తకాలను, ఇంకా కొన్ని పుస్తకాలను కలిపి ఒక లైబ్రరీ పెట్టారు. ప్రతిరోజూ బాలబాలికలు పుస్తకాలు తీసికెళ్ళి చదువుతున్నారు.

ఇక కట్టుబాటువిషయం. ప్రతివీధికి ఒకరుచొప్పున నాయకులుంటారు. ఆ నాయకులు ప్రతిశనివారం సమావేశమై బాలబాలికల లోటుపాట్లను చర్చించుతారు.

ఇటీవల క్రాప బాలసంఘం సాధించిన విజయం ఒకటి చెబుతాను. యాకోబ్ అనే బాలుడు బడికిపోకుండా తిరుగుతుంటే, అతని తండ్రి తనబాధ్యత వదిలివేశాడు. బాలసంఘం కృషిచేత అతణ్ణి బడిలోకి వచ్చేటట్లు చేశారు. తండ్రి తన బాధ్యత తీసుకొన్నాడు. కాని కూలిచేసుకొనే రోజులు వచ్చాయి. కుర్రవాణ్ణి స్కూలుమాని కూలికి పొమ్మన్నాడు తండ్రి. పాపం! బీదలైనవారేంచేస్తారు? కాని కుర్రవాడు. "నేను బడికి పోతాను" అని పట్టుబట్టాడు. బాలసంఘం కృషిచేసి ఆ బాలుడు వారానికి నాల్గురోజులు బడికిపోయేటట్లు, మూడురోజులు కూలికిపోయేటట్లు, సమాధాన పరిచారు.

మరొక సంగతి. ఒకాయన తనపిల్లల్ని బాలసంఘానికి పంపేవాడుగాదు. కాని వాళ్లు చాటుమాటునవచ్చి సత్ప్రవర్తన అలవరచుకొన్నారు. అందులో ఒకబ్బాయి తిరిగి అల్లరిచేస్తుంటే గమనించి. "మా అబ్బాయిని మీ బాలసంఘంలోకి. ఎందుకు రానివ్వడంలేదు?" అనిఅడిగాడు తన కుమారుని చివాట్లుపెట్టి. బాలసంఘానికి పంపాడు.

ఇలా మొదట్లో బాలసంఘం అంటే వ్యతిరేకించినవారు కూడా ఇపుడు సుముఖంగా ఉన్నారు. ఇంకా క్రాప బాలసంఘం ప్రతినెలా బెంగాల్‌నిధికి ఒక రూపాయి ఇస్తోంది. ప్రతిదినం ఆటపాటలతో ఆరోగ్యం, విజ్ఞానం పొందుతోంది.

ఇంకా తక్కిన బాలసంఘాలను గురించి మరొకసారి చెబుతాను. మీరుకూడా మీ మీ యువజనసంఘాలనుండి బాగా తర్ఫీదు పొందండి. ఆదర్శప్రాయంగా పనిచేయండి.

— దొడ్డమ్మ

రైల్వే కార్మికులకు రు. 30 కనీసజీతం వుండాలి

రైల్వేయూనియన్ ఆందోళన

రైల్వేయంప్లాయీస్ రాజమండ్రి బ్రాంచి యూనియన్ వార్షికోత్సవం యీ నెల 16 వ తేదీన రాజమండ్రిలో జరిగింది. 250 మంది వేర్వేరు పరిశ్రమలలో పనిచేయు కార్మికులు వూరేగింపు జరిపారు. ప్రేక్షకులతో సహా 700 మంది సభకు హాజరయ్యారు. కామ్రేడ్ ఎ. రామకోటి సభకు అధ్యక్షత వహించారు. సభను ప్రారంభిస్తూ కామ్రేడ్ దేవసుందరం యూనియన్‌లో ఐకమత్యం అవసరాన్ని తెలియజేశారు. కామ్రేడ్ రామకోటి తమ అధ్యక్షోపన్యాసమందు గుంతకల్‌కాన్ఫరెన్సులో కామ్రేడ్ డాంగె యిచ్చిన సందేశాన్ని జ్ఞాపకంచేస్తూ, ఇతర దేశభక్తులతో కలిసిసామూహికాభివృద్ధికి తోడ్పడాలనికోరారు.

గాంధీజీ తరపున సుశీలనాయరు; కామ్రేడ్ పి. సి. జోషి; యన్. యం. జోషిగార్ల దగ్గరనుండి వచ్చిన సందేశాలు చదవబడ్డాయి. తరువాత రైల్వేపనివారల కనీసపు జీతం 30 రూపాయలుండాలని, రేషనింగు స్టోర్సులో జరిగే అన్యాయాలను తొలగించాలని, మొదలగు తీర్మానాలు చేశారు.

తరువాత వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనములతో కార్యక్రమ మంతముందెను.

బెంగాల్ కరువునివారణకు హిందూ-ముస్లింల ఐక్యత

వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనాల ప్రభావం

కామ్రేడ్ కొగంటి గోపాలకృష్ణయ్య ఇలా వ్రాస్తున్నారు:

జూన్ 15 నుండి 30 వరకు తర్ఫీదు పొందిన కర్నూలు జిల్లా వైజ్ఞానికదళం "బెంగాలు కరువునిధి"కి వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనాలు జరపడానికి బయలుదేరింది. కాలు కదిపిన మరుక్షణంనుంచి జోరున వర్షం కురువసాగింది. కొన్నిచోట్ల అనుకున్నంత ప్రకాశికం పొందలేదు.

రాష్ట్ర రైతుసంఘ వర్కింగ్‌కమిటీ సమావేశ సందర్భంలో జూలై 2వ తేదీని అనంతపురంలో ప్రదర్శనానికి బయల్దేరాం. 15మంది అరైలుపెట్టెలో ఉన్నారు. హిందూ-ముస్లిం సఖ్యతను గురించి, కరువునుగురించి పాటలు పాడి కరువుబాధితులకు సహాయాన్ని అర్థించాం పెట్టెలోవున్న 8 గురు మహమ్మదీయులు. యితరులు కలిసి మొత్తం 15 రూపాయలు యిచ్చారు. అనంతపురంలో జోరున వర్షం కురుస్తున్నప్పటికి. 2000 మంది హిందూ - మహమ్మదీయులు సభకు హాజరైనారు.

అనంతపురంనుంచి కర్నూలు వెళ్లుచున్న మేము గుంతకల్లు ప్లాటుఫారంమీద, ఊరకే కూర్చొనడమెందుకని బండిఆగిన రెండు గంటలలో, ఒక కాంగ్రెసువాది సహాయంతో రు. 21 లు వసూలుచేశాం. ఒక యూరపియన్ మిలిటరీ ఆఫీసరు 2 రూపాయలు యిచ్చారు. గుంతకల్లు ప్లాటుఫారం వైజ్ఞానిక దళంవారి పాటలచేత మారుమ్రోగింది. కరువు పరిస్థితులను గురించి విన్న ప్రజలంతా దిమ్మెరపోయారు.

వర్షాభావంగా కర్నూలు కార్యక్రమం కొంత వప్పవర్దా. కొన్నిప్రాంతాల్లో ప్రదర్శనాలు జరిపాం. కరువునిధికి రు. 29 లు వసూలయింది.

కర్నూలుజిల్లాలో కాంగ్రెస్ సాంప్రదాయాలు కలిగి, ప్రసిద్ధికెక్కిన పెరిదొడు గ్రామం వచ్చాం. గ్రామ చావడిలో యేర్పాటు చేసిన ప్రదర్శనాలకు ప్రజలు కిటకిటలాడుతూ హాజరైనారు. హిందువులు,మహమ్మదీయులు పిల్లలు, వృద్ధులుఅనే వివక్షలేకుండా కరువునిధి నిచ్చారు. బంగారుపోగులు, వెండిమురుగులు, వెండిగాజులు, వుల్లమని కరువునిధికి రాలాయి. మా ఆనందానికి మేరలేదు. మొత్తం కరువునిధికిగాను రు. 150 లు వసూలైనాయి. ఈ ప్రదర్శనాల ఫలితంగా, బెంగాల్ కరువుబాధితులవల్ల ప్రజలు తమ కర్తవ్యాన్ని గుర్తించారు.

★

పుష్కరాల్లో కరువునిధి వసూళ్లు

అఖండ గోదావరి పుష్కరాల సందర్భములో రాజమంద్రి పట్టణ కమ్యూనిస్టుకమిటీ యాజమాన్యాన బెంగాల్, రాయలసీమ కరువునిధికి డబ్బాలద్వారా, బుర్రకథలద్వారా రు. 224-8- లు వసూలు చేయబడింది.

కృష్ణాజిల్లా వైజ్ఞానికదళంవారు పుష్కరాల అఖరురోజున కొంతమూరులో (రాజమంద్రి తాలూకా) గ్రామస్థుల కోర్కెపైన 'కష్టజీవి' బుర్రకథ చెప్పారు.' రాత్రి 10 గంటలకు గ్రామ రైతువర్కర్లు, ప్రజారక్షణ దళసభ్యులు సుమారు 200 మంది కాంగ్రెస్-లీగ్- ఎర్రజెండాలతో ఊరేగింపు జరిపిన పిమ్మట, గ్రామ కాంగ్రెస్‌వాది శ్రీయుత డి. వెంకటగిరిగారు వైజ్ఞానికదళానికి గ్రామస్థుల తరఫున స్వాగతంయిచ్చారు. అనంతరం కథ ప్రారంభమయింది. మధ్యలో రాయలసీమ, బెంగాల్ కరువునివారణ నిధికి విరాళాలకై విజ్ఞప్తిచేయగా, రు 67-5-0 లు వసూలైనాయి.

గాంధీజీ నాయకత్వంపై గుంటూరు యువజనుల విశ్వాసం

29-6-44 నుండి 3-7-44 లలో రేపల్లె, తెనాలి, బాపట్ల, గుంటూరు, సత్తెనపల్లి, నర్సరావుపేట, ఒంగోలుతాలూకా యువజనసంఘాల ప్రతినిధుల సభలు జరిగాయి. 7 తాలూకా సభలకు 85 గ్రామాలనుంచి 248 మంది ప్రతినిధులు హాజరయినారు.

జిల్లా, తాలూకా, గ్రామ రిపోర్టులు వివేదించబడిన తర్వాత ఈక్రింది తీర్మానాలు అమోదించబడ్డాయి.

1. జాతీయైక్యతకు, జాతీయప్రభుత్వానికి, దేశరక్షణకు గాంధీజీనాయకత్వాన్ని అనుసరించడానికి యువకుల విశ్వాసాన్ని వెల్లడించారు.

2. వివిధ పార్టీలతో కలసి జాతీయైక్యత, జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని సాధించడానికి తమ దృఢసంకల్పాన్ని ప్రకటించారు.

స్థానిక సమస్యలపైన, కార్యక్రమంపైన వివిధ తీర్మానాలు గావించబడ్డాయి.

వివిధ నాటకాలలో ప్రధాన ఘట్టాలు, బుర్రకథలు, మొదలైన వైజ్ఞానిక పోటీలు ప్రదర్శించబడ్డాయి. ఈ ప్రదర్శనలు ప్రజలను బాగా ఆకర్షించాయి. ముఖ్యంగా యువకుల్లో నూతనోత్సాహం కల్గింది.

తిరువూరు తాలూకాలో లైసెన్సు ఆఫీసరు అక్రమాలు

తిరువూరు తాలూకా రైతుసంఘాధ్యక్షులైన పేట రామారావుగారిలా వ్రాస్తున్నారు:

తిరువూరు తాలూకా లైసెన్సు యిన్‌స్పెక్టరుగారు లోకల్‌బోర్డు ఆర్డుక్రింద వృత్తి పన్నులు వసూలుచేస్తున్నారు. ఈవసూళ్ళు యెంతవరకు సక్రమమైనవో, యెంతెంత ఉండునో, తెలియడంలేదు. చెల్లించిన సైకములకు రశీదులు సక్రమంగా యివ్వడంలేదని చాలచోట్లనుండి రిపోర్టులు వస్తూవున్నవి. ఎవరైనా యిన్‌స్పెక్టరుగారు అడిగినంత పైకం యివ్వకపోయినా, పూర్తిరశీదు యివ్వమని అడిగినా, లైసెన్సుఫీజు కట్టలేదని యిన్‌స్పెక్టరుగారు కేసు పెట్టుచున్నారు. దీనినిగురించి చాలా ఆందోళనగా ఉన్నది. క్రిందటి సంవత్సరంకూడా కొందరివద్ద యిలాంటివన్ను వసూలుచేశారు. ఒకేవృత్తిచేయు కొందరివద్ద వసూలుచేయడం, కొందరివద్ద వసూలు చేయకపోవడం చాలా అక్రమంగా జరుగుతున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వం, జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు వెంటనే యీ అక్రమాన్ని విచారించి, తగినచర్య తీసుకోవాలి.

రామతీర్థంలో బెంగాల్ పరిస్థితులు

నెల్లూరుజిల్లా రామతీర్థంలో 1000 మంది ప్రజలకు మలేరియా సోకింది. వారిలో 500 మంది మృత్యువువాతపడ్డారు. గ్రామంలో పేరుకుమాత్రం హాస్పిటల్ స్థాపించారేగాని, ఉపయోగకరమైన ఔషధాలులేవు. అధికారులు కెన్నిపర్యాయాలు మొరపెట్టుకున్నా, అరణ్యరోదనమైపోయింది. గతనెల 19,20 తేదీలలో యీ గ్రామంలో తిరునాళ్ల జరిగింది. తత్ఫలితంగా వీధులన్నీ గలీజుతో నిండిఉన్నాయి. దుర్గంధం గుప్పుమని కొట్టుకున్నది. ప్రజలకు అనారోగ్యంతో నానా అవస్థలు [illegible] వ్యవసాయకరుణం పరిషిం[illegible] అహారకొరతతోపాటు, అనారోగ్య[illegible] తాండవింపచేయుచు, బెంగాల్ దృశ్య[illegible] ప్రాంతాలలో కూడా కనుపింప[illegible] ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహించి తక్షణం [illegible] లకు ఔషధసౌకర్యాలు కలిగించి, [illegible] పారిశుద్ధ్యాన్ని కాపాడాలి.

కాగితం కంట్రోలు ఆర్డరుపట్ల నిరసనసభలు

●

అఖిలభారత విద్యార్థిసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శియైన ప్రశాంతసన్యాల్ ప్రభుత్వం యిటీవల జారీచేసిన పేపర్ కంట్రోల్ ఆర్డరును గురించి యీ క్రింది ప్రకటనగావిస్తున్నారు:

1942 నుంచి కాగితం కరువువల్ల, నోటు పుస్తకాలయొక్క, అచ్చుపుస్తకాలయొక్క ధరలు విపరీతంగా పెరిగినవి. ఇప్పుడు జారీచేయబడ్డ ఆర్డరువల్ల కాగితం సప్లయి చాలా తగ్గిపోయి, విద్యావిధానానికి, వైజ్ఞానిక జీవితానికి తీరనిప్రతిబంధకంకలుగుతుంది, కాబట్టి ప్రభుత్వం తక్షణం విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధులు ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు మొదలైన వారితో సంప్రదించి ఆర్డరును పూర్తిగా మార్పించడం అత్యవసరం. కాగితాన్ని జాగ్రతగా వాడడం అత్యవసరమే. కాని, ప్రజావిజ్ఞానాన్ని అరికట్టేదిగా ఆర్డరు ఉండకూడదు; విద్యాలయాలకు, విద్యార్థుల పుస్తక ప్రచురణలకు, నోటు పుస్తకాలకుయెంతకాగితంఅవసరమో లెక్కచూచుకుని దాని ప్రకారం ప్లానువేసుకుని, ఆయా శాఖలకు ప్రత్యేకంగా తీసిఉంచాలి. భారతదేశంలోని పేపరు మిల్లులకు బొగ్గు సప్లయిచేసి, కాగితం పరిశ్రమ అభివృద్ధి అయేటట్లు వెంటనే చూడాలి. మత్తువదార్థములను పరాయిదేశాలనుండి తెప్పించడంతగ్గించి దాని స్థానే కాగితం తెప్పించాలి.

ఈ ఆర్డరువల్ల నష్టపడే పంస్థలన్నీకూడా ఐక్యమై ప్రభుత్వంమీద ఒత్తిడితెచ్చి, తీవ్రాందోళనద్వారా ఆర్డరును పూర్తిగా మార్చేటట్లు చేసి, జాతీయ విజ్ఞానాన్ని, విద్యావిధానాన్ని రక్షించాలని కోరుతున్నాను.

★

ప్రభుత్వంవద్దకు రాయబారం

3-7-44 న రాజమంద్రిలో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర పత్రికా సంపాదకుల అత్యవసర సమావేశంలో పేపర్ కంట్రోల్ ఆర్డరు యెడల అసమ్మతి చూపుతూ, ఆంధ్రరాష్ట్ర పత్రికా సంపాదకుల సంఘం తరఫున యీ సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి రాయబారం పంపుటకు తీర్మానించబడింది.

ఇదివరకేవార, పక్షపత్రికలు, పంచికలు కాగితపు వాడకాన్ని చాల వరకు తగ్గించుకున్నవనీ, యింకా తగ్గించడంవల్ల, [illegible] గాల నష్టం కలుగుననీ, కాబట్టి ప్రభుత్వం కంట్రోలు ఆర్డరును ఉపసంహరించుకో[illegible] ఉత్పత్తయ్యే కాగితంలో నూటికి 60 వం[illegible] ప్రజోపయోగార్థం ప్రత్యేకంగా వేరువ[illegible] లని, చేతిపరిశ్రమ కాగితం ఉపయోగి[illegible] వార పత్ర, మాసపత్రికలకు పేపర్‌కంట్రోలు ఆర్డరు వర్తింపచేయరాదని, సభ కోరింది.

8-7-44న బెజవాడలో సమావేశమైన ప్రెస్ యజమానులసంఘం పేపరుకంట్రోలు ఆర్డరును ఖండిస్తూ, యీ క్రింది తీర్మానాలను అమోదించింది:

1. ప్రభుత్వం జారీచేసిన ఆర్డరు అచ్చు పరిశ్రమను భగ్నం గావించి, తమ్మాలంగా వేలకొలది అచ్చు కార్మికులను నిరుద్యోగం పాలు బడవేయుటయేగాక, వైజ్ఞానిక, విద్యాభివృద్ధులను తీవ్రంగా నిరోధించుచున్నది. కాబట్టి ప్రెస్‌వ్యాపారుల సహన ప్రభుత్వానికి తమ యిబ్బందులు చెప్పుకునేవరకు ప్రభుత్వం పేపర్ కంట్రోలు ఆర్డరును ఉపసంహరించవలెనైనా ఉపసంహరించాలి, లేకపోతే అమలులో పెట్టడం ఆపాలి.

2. ఈ కొత్తఆర్డరు చేతిపరిశ్రమ కాగితానికి వర్తించకుండా చేయాలి.

3. ప్రభుత్వం వెంటనే యీ కవీనవుపొకర్యాలను కలుగు చేయాలి.

(ఎ) ఉత్పత్తి 100కి 30 చొప్పున మాత్రమే తగ్గినప్పుడు, 100కి 70 చొప్పున వాడకాన్ని తగ్గించరాదు; 100కి 30 చొప్పున మాత్రమే తగ్గించాలి.

(బి) అచ్చుఆఫీసులకు, పత్రికలకు, పుస్తకప్రచురణలకు, వేర్వేరుకోటాలనివ్వాలి.

(సి) దేశంలో బొగ్గు ఉత్పత్తి యెక్కువచేసి, కాగితం దిగుమతులనుకూడా హెచ్చించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి.

(డి) 1943 సంవత్సరాన్ని బేసిక్ సంవత్సరంగా తీసుకొనక, అంతకు పూర్వం, యుద్ధం ప్రారంభమయిన తర్వాత యేసంవత్సరాన్నయినా బేసిక్ సంవత్సరంగా నిర్ణయించుకొని, అప్పుడువాడుకలోనున్న కాగితంలో నూటికి 30 వంతులు చొ॥ తగ్గించాలి.

ఇనుప పనిముట్ల సక్రమ పంపకానికి ప్రభుత్వం ఏమిచేయాలి?

రాష్ట్ర రైతుసంఘ తీర్మానాలు

2-7-44 వ తేదీన అనంతపూరులో సమావేశమైన ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యవర్గం ఈ క్రింది తీర్మానాలను గావించింది. (ఆహార సమస్యపై తీర్మానం గతసంచికలో ప్రకటించబడింది.)

వ్యవసాయానికి ఎంతో అవసరమైన ఇనుప పనిముట్లు రైతులకు బొత్తిగా దొరకుటలేదు. ఈ పనిముట్లను స్థానిక చిల్లర వర్తకులకు సప్లయిచేసే ఐరన్ అండ్ స్టీల్ కంట్రోలరుకు, జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారికి సమన్వయంలేదు. ఏ వర్తకులకు ఏవస్తువులు ఎప్పుడు వచ్చేదీ తెలియదు. వస్తువులు రాగానే దాచివేసి స్టాకు లేదు అంటున్నారు. కొన్నిచోట్ల బండిపట్టాలు బ్లాక్‌లోనే సొసైటీలద్వారా అమ్మబడుతున్నాయి. ఇవి ఆ ప్రాంతములో కావలసిన సైజుకి పెద్దవిగానో, చిన్నవిగానో ఉండి, పనికిరావడంలేదు. ప్రభుత్వం వెంటనే ఈక్రింది సూచనలను అమలు జరుపవలసినదిగా కోరుతున్నాం.

1. ఏ యే వర్తకులకు ఎప్పుడు ఏపనిముట్లు వచ్చేదీ జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికారికి తెలియచేయాలి.

2. వర్తకుల ధరలను, స్టాకులిస్టులను కొట్లుబయట వేలాడగట్టాలి.

3. వ్యవసాయశాఖవారి వద్దనుండి పర్మిట్లున్నవారికే అమ్మాలి.

4. ప్రభుత్వం వెంటనే స్టాకులను ఎక్కువగా సప్లయిచేయాలి. సప్లయిచేసేటప్పుడు ఆయాజిల్లాలలో వాడుకలోనున్న సైజులకు తగినవి సప్లయిచేయాలి.

అధికాహారోత్పత్తి

— ఈనాడు దేశంలోవున్న కరువును పోగొట్టుటకు, ముఖ్యంగా రాయలసీమ జిల్లాలలో మాటిమాటికి వస్తూవున్న కరువును పారద్రోలడానికి, ప్రభుత్వం వెంటనే ఈ క్రింది ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి పూనుకోవాలి.

రాయలసీమలో పేరూరు. భానుకోట. పెన్నార్ - కుముద్వతి - గాజులదిన్నె. తుంగభద్ర.

గుంటూరుజిల్లాలో ఇనుకవాగు. కండ్లేరు. వాగులేరులు -

కృష్ణాలో బుడమేరు. పశ్చిమగోదావరిలో తమ్మిలేరు. అనుముల్లంక. కవిరి.

— బంజరు భూములను పాగుకు ఇచ్చేటప్పుడు కొన్నిలోట్లు జరుగుచున్నాయి. కొన్నిచోట్ల బంజరులను ఏక్‌సాలు కౌలుకివ్వడం, రైతు డబ్బుఖర్చుచేసి భూమిని బాగుచేసిన తరువాత మరుసటి సంవత్సరం ఇంకొకరికి ఇవ్వడం. జరుగుతోంది. కాబట్టి బంజరు భూములను కనీసము 6 సంవత్సరములకైనా కౌలు కిచ్చేటట్లుగా రూల్సును సవరించవలెనని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిని కోరడమైనది.

వ్యవసాయపు అప్పులు

— వ్యవసాయఋణం వచ్చినప్పటికి, ఇంతవరకూ తగినన్ని అప్పులు కాండుపోరాలు సప్లయిచేయుటలేదు. రైతుల పోరాలకొరకు, వాటిని పూర్తిచేసి ఇచ్చుటకు 2 పర్యాయములు వ్యవసాయశాఖ డిమాన్‌స్ట్రేటరువద్దకు తిరగవలసివస్తోంది. గుంటూరు, తూర్పుగోదావరి మొదలగు జిల్లాలలో విత్తనాలు తీసుకుంటేనే ఎరువులు ఇస్తామంటున్నారు. ఇట్టి నిర్బంధము ఉండకూడదనీ. తగినన్ని కాండుపోరాలను వెంటనే సప్లయిచేయవలెననీ. గ్రామానికి కావలసిన పోరాలను. తీసుకొనివెళ్ళి. పూర్తిచేసి. తిరిగి అపీసుకు అందిచ్చే అవకాశం రైతుసంఘాలకు కలుగచేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాం.

అనకాపల్లి (విశాఖ) తూర్పుగోదావరి జిల్లాలలో బెల్లం ధర రవాణా సౌకర్యములు లేకపోవుటచే పూర్తిగా పడిపోయింది. ఇది రైతుకు తీరని దెబ్బ. కాబట్టి బెల్లం పుట్టికి (20 మణుగులు) రు. 85 లు ధర నిర్ణయించి, రవాణా సౌకర్యాలను కలుగజేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాం.

— ఈమధ్య హైకోర్టులో ఇవ్వబడ్డ తీర్పువల్ల ఈనాం గ్రామాలలోని రైతుల జిరాయితీ హక్కు పోవుచున్నది. కాబట్టి ఈసారి రైతుల జిరాయితీహక్కులను కాపాడడానికిగాను ప్రభుత్వం వెంటనే యస్టేటులాండు ఆక్టును సవరించవలసినదిగా కోరుచున్నాం.

కొచ్చిన్ సంస్థానంలో రైతుసంఘాలు మొదలగు ప్రజాసంస్థలపై పెట్టబడిన నిషేధపుటాజ్ఞలను సంస్థానప్రభుత్వం ఉపసంహరించాలి. స్థానిక సంస్థలలో జెటినమ్మాల బొమ్మల నుంచకూడదన్న నిషేధపుటాజ్ఞను మద్రాసు ప్రభుత్వం తొలగించాలి.

★

రేపల్లె తాలూకాలో భీషణపరిస్థితి

రేపల్లెతాలూకా రైతుసంఘ కార్యదర్శి పొన్నపల్లి లక్ష్మీనారాయణగారు ఇలా వ్రాస్తున్నారు:

బండి పట్టాలకోటా రేపల్లె తాలూకా మొత్తంలో, ఒకరేపల్లె కో-ఆపరేటివ్‌సొసైటీకి మాత్రం వస్తూంది. రెండు నెలల్క్రితం ఈ సొసైటీకి ఇరవైతొమ్మిది జతల పట్టాలు వచ్చాయి. సొసైటీలో రు 50-లు సేరుకట్టిన ధనికులకే, వాటినిఇచ్చివేశారు. నెల్క్రితం మరల 19జతలువచ్చాయి. కానిఅవికూడావ్యవసాయాన్నంతా కౌలుకిచ్చిన వాటాదార్లే వంచుకోటం జరిగింది. ప్రస్తుతం నాలుగుటన్నుల (57 జతల) పట్టాలు, ఇరుసులు వచ్చాయి. సొసైటీ అధ్యక్షులుగారిని ఎన్ను కడిగినా పత్యులుగా ఉండేవారికే ఇస్తామని చెప్పుతూ వచ్చారు. షేర్లుకట్టలేని, పట్టాలు అత్యవసరమైన బీదరైతులు ఎన్నిసార్లు మొరపెట్టుకొన్నా ఇవ్వ నిరాకరిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం వచ్చిన పట్టాలుకూడా పాత పద్ధతిలోనే పంపకం చేయబడుతున్నాయి. కాన వెంటనే కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటువారు, ఇతర ప్రభుత్వాధికారులు కల్పించుకొని ఈపట్టాల పంపకం రైతుల అవసరాన్నిబట్టి సక్రమంగా జరిగేటట్లు చూడాలి. లేనిచో ప్రభుత్వ అధికాహారోత్పత్తి కార్యక్రమం పూర్తిగా దెబ్బతింటుంది. ఇటీవల వర్షాలుఅధికంగాకురవటం చేత భూమినిదున్నుటకు అవకాశం లేకుండాపోయి, అంతాపారదమ్ము చేయవలసివచ్చింది. ఇందుకు పారలు అవసరం: కాని రేపల్లెలో పారకేజు 1-8 రు 1-12-0 నుండి 2-0-0 లవరకు రైపెమ్మ ఉన్నవారు. లేనివారుకూడా అమ్ముతున్నారు రోజా పారదమ్ముచేసికొని రెండుమానికెల గింజల చొప్పున తెచ్చుకొనే కూలీలుకూడా పెట్టిపారకేజు కొనవలసివచ్చింది రైతుసంఘవర్కర్లు ఇది గమనించి, 2-7-44 తేదీన రేపల్లెలో 5 కొట్లలో కంట్రోలురేటుకు 45 పారలు కూలీలకు యిప్పించారు. కాని, ఆరోజా మొదలు పారకేజులు మాయమైనాయి. రోజా కూలీలు రేపల్లెలో పారకేజులకొరకు బజార్లల్లో కాళ్ళు బొబ్బలెక్కేటట్లు తిరుగుతున్నారు. దీనివల్ల కూలికూడా నష్టపడి బాధపడుతున్నారు. ఎగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటువారు 1000 పారకేజులను ప్రకటించారు. కాని అవి ఇంతవరకు రాలేదు. పారలు, పట్టాలు దొరకనందున తాలూకాలో అధికాహారోత్పత్తికి నష్టము కలుగుతుంది. ప్రభుత్వంవెంటనేవ్యవసాయశాఖవారికి1000పారలు సప్లయి చేస్తూ, పట్టాలు, ఇరుసులు బీదరైతులకు కోఆపరేటివ్‌సొసైటీద్వారా యిప్పించాలి.

★

కావలి యినుపవర్తకునిపై రైతుల విజయం

నెల్లూరుజిల్లా కావలి పట్టణంలో ఒక యినుపవర్తకుడు కంట్రోలు ధరలకుమించి యినుపసామగ్రిని అమ్ముతూంటే, ఈ అక్రమాన్ని అరికట్టుటకు స్థానిక ప్రజాసేవా సంఘంవారు రైతుల్లో ప్రచారంచేసి, న్యాయమైన ధరలకు అమ్మవలసిందని వర్తకుని హెచ్చరించారు. డాక్టరు సచ్చిదానందంగారు గ్రామస్థుల తరపున అవర్తకునికి విజ్ఞప్తి చేశారు కాని. వర్తకుడిందుకు అంగీకరించలేదు. ప్రజాసేవాసంఘంవారు అతనికి తగిన శాస్తి చేయాలని. సేల్స్‌టాక్స్ అధికారికి అతన్ని పట్టియిచ్చారు. కంట్రోలు ధరకుమించి ఒక పారను అమ్మిన విషయాన్ని సాక్ష్యంగా చూపించారు.

కాని, సేల్స్‌టాక్స్ ఆఫీసరు అకాగితాన్ని బుట్టదాఖలుచేశారు. ప్రజాసేవా సంఘంవారు నిరుత్సాహపడక, రైతులకు కావలసిన యినుపసామగ్రికి లెక్కలు తీసుకొని. ఎగ్రికల్చరల్ డిమాన్‌స్ట్రేటరు కిచ్చారు. ఆయన 300 కర్రులను ప్రతిరైతుకు ఒక్కొక్కటి చొప్పున యిప్పించారు.

జిల్లా కలెక్టరు ఒకనాడు కావలిలో క్యాంపువేసియున్న సమయంలో డాక్టరు సచ్చిదానందంగారి నాయకత్వాన గ్రామసేవాసంఘం వారొక డెప్యుటేషన్ తీసుకెళ్లారు. చుట్టుప్రక్కల గ్రామపెద్దలుకూడా కొందరువెళ్లారు. స్థానిక వర్తకుడు చేసే అన్యాయాలను పేరు వివరాలతో తెలియజేశారు. దీనిపై ఆనాటి సాయంత్రం కలెక్టరు వర్తకుని కొట్టు సోదాచేసి. లెక్కలు పరిశీలించి వెళ్ళిపోయారు. మరునాటి నుండి అతడూ, ప్రక్కనున్న మరొక యినుపవర్తకుడు, కంట్రోలు ధరలకే పరుకుల అమ్ముతున్నారు.

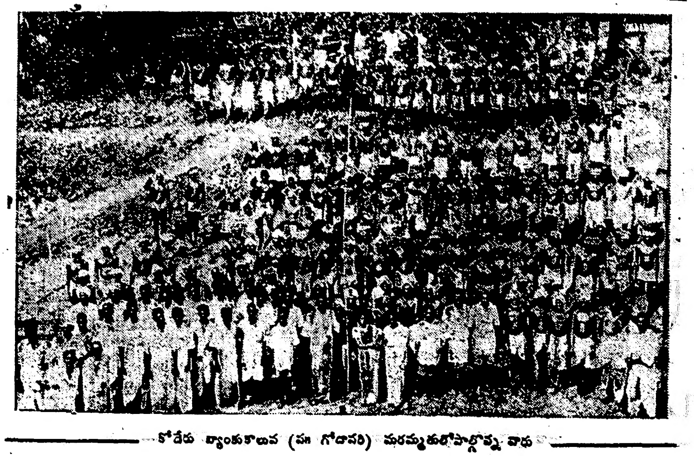

కోదేరు బ్యాంకుకాలువ (ప. గోదావరి) మరమ్మతులో పాల్గొన్నవారు

★ యుద్ధ సమీక్ష

హిట్లరుపై సైనికోద్యోగుల తిరుగుబాటు

ఈ ఒక్కసంఘటనతో అగ్నిపర్వతంపై హిట్లరు కూర్చున్నాడన్న విషయంస్పష్టమైంది.

ఈ హత్యాప్రయత్నం ఏ ఒకరిద్దరో చేసిన పనికాదని, పూర్వం ప్రధాన సేనాధిపతులుగా వున్నవారే దానికి పూనుకొన్నారని, హిట్లరు, గోరింగ్ మొదలగు వారి ప్రకటనలే తెలియజేస్తున్నాయి. ఈ ఘటన బెర్లిన్‌లో ఎంత కల్లోలం కల్గించిందో చూడాలంటే హిట్లర్ ప్రసంగమే నిదర్శనం హిట్లర్‌రేడియో ముందుకువచ్చి "నేను బ్రతికేవున్నాను, నా గొంతు వినండి." అంటూ మొరపెట్టుకొన్నాడు.

బెర్లిన్‌లోని పరిస్థితులు వివరంగా తెలియడంలేదు; వదంతులపై వదంతులు వస్తున్నాయి. హిట్లరు అరెస్టు చేయబడ్డాడనీ. బెర్లిన్‌లో వీధిపోరాటాలు జరుగుతున్నాయనీ. ఒక కొత్తప్రభుత్వం నాజీ సేనాధిపతులతో ఏర్పడి కొన్ని చోట్ల పనిచేస్తుందనీ,వదంతులు. ఇంతేగాదు తూర్పు ప్రష్యాలో నాజీసైన్యాలు తిరగబడ్డాయనీ. తూర్పు ప్రష్యా ముఖ్యపట్టణం అయిన కోయిన్స్‌బర్గులో మార్షల్‌లా ప్రవేశపెట్టబడిందనీ, మరికొన్ని వార్తలు.

ఈ వార్తలలో సత్యాసత్యాలు ఎంత వున్నప్పటికి, ఒక్క విషయం స్పష్టపడుతోంది. జర్మను ప్రజలలో రోజురోజూ హిట్లరు బండారం బయటపడుతోంది.

స్టాలిన్‌గ్రాడ్ యుద్ధంతో అనేకమంది జర్మనుసేనాధిపతులకు మొగంవాచిపోయింది. తమ అనమ్మతిని హిట్లరుకు తెలియజేస్తూ వచ్చారు. అలా అసమ్మతిజూపిన సైన్యాధిపతులను హిట్లరు తొలగించుతూ వచ్చాడు. తాను, తన నాజీపార్టీముఠా సైనికవిషయాలలో గూడ నాయకత్వంవహించుతూవచ్చారు. ఇది మరింత అసంతృప్తికి దారితీసిందేకాని పరిస్థితులు చక్కబడలేదు.

సోవియట్ యుద్ధరంగంలో ఖైదీలయిన అనేకమంది జర్మన్లు మొదటిసారిగా ఒక కొత్త వెలుగును చూడగలిగారు. హిట్లరును కూలద్రోయటంలో మిత్రసైన్యాలకుతోడ్పడితే గాని జర్మనీకి భవిష్యత్తు లేదనీ, లేకపోతే హిట్లరుముఠా గావించే ఘోరకృత్యాలన్నిటికీ జర్మను ప్రజలు బాధపడవలసివస్తుందనీ గ్రహించారు. అందుచే హిట్లరుముఠాను కూలద్రోయడానికిజర్మనుప్రజలనుఉద్బోధించుతూ పనిచేయసాగారు. జర్మను స్వతంత్రకమిటీ ఒకటి మాస్కోలో ఏర్పడింది. ఇందులో కార్మికనాయకులు, సైనికాధిపతులు, మేధావులు,వివిధ పక్షాలవారున్నారు. భవిష్యత్ జర్మనీకి చక్కని పునాదిన్నికట్టడానికి వీరే పునాది. మాస్కోలోని ఈ స్వతంత్రకమిటీకి అండగా అనేక మిత్రదేశాలలో ప్రవాసము వున్న జర్మను దేశభక్తులు, మేధావులు, విజ్ఞానవేత్తలు వున్నారు. ఈ స్వతంత్ర జర్మను కమిటీ గూడా, "ఈ అవకాశంలో అలస్యం లేకుండా ముందుకువచ్చి హిట్లరును కూలద్రోయండి" అని సైనికులకు, సైన్యాధిపతులకు హెచ్చరించుతోంది.

అయితే, ఇలాంటి అంతరంగిక తిరుగుబాట్లమీదనే విజయంఅంతా ఆధారపడివుందా? అంటే లేదనిచెప్పాలి. ఇలాంటి అంతరంగిక తిరుగుబాట్లను ప్రోత్సహిస్తున్నది. బయటి యుద్ధరంగాలు. అందుకనే "ప్రవదా" ఇలా వ్రాసింది. "నాజీ జర్మనీ భవిష్యత్తును నిర్ణయించేది కొద్దిమంది తిరుగబడిన సేనాధిపతులుకారు. మిత్రరాజ్యాల యుద్ధరంగాలలోనే నాజీ జర్మనీ భవిష్యత్తు నిర్ణయించబడుతుంది." అంటే దీని అర్థంఏమిటి: జర్మనీలో అంతరంగిక విప్లవంవచ్చి దానంతటదే కూలుతుందని వంతృప్తిపడి వూరుకోరాదనీ. త్వరత్వరగా దాపుదెబ్బలు జర్మనీపై కొట్టాలనీ, ప్రవదా హెచ్చరిస్తోంది. ఈ విషయంలో సోవియటు సేనలు తమవంతు కాము పూర్తిచేస్తున్నాయి. కాని మిత్రసేనలో?

ఎందువల్ల ఈ మందగమనం?

సోవియటు ఈ నెలరోజులలోనే అనేక అఖండ విజయాలను సాధించి ప్రపంచాన్ని దిగ్భ్రమపరిచిందంటే, సోవియటుప్రజలూ, ప్రభుత్వాధికీగల సన్నిహిత సహకారమే దానికి కారణం. అలాంటి సహకారమున్న చోట్ల విజయాలు బాగానే లభించుతున్నాయి. ఉదాహరణకు ఇటలీని తీసికొందాం.

ఇటలీలో ప్రజాస్వామ్య పక్షాలను బంధరచనంతకాలం, కానిచో చుట్టూ 7నెలల బ్రిటిష్ అమెరికాసైన్యాలు పడిగాపులుగాచాయి. బడోలియో ప్రభుత్వాన్ని విస్తరించవేసి, అందులో ఇటాలియన్ దేశభక్తులను చేర్చుకొన్న తరువాతనే బందికదలడం ప్రారంభించింది. జనరల్ అలగ్జాండరు (ఇటలీలో మిత్రసైన్యాధిపతి) తనఆఫీసర్లతోను, గెరిల్లాలతో సంబంధమున్న మరికొందరితోను ఒక కౌన్సిల్ ఏర్పరచి పనిచేయ ప్రారంభించాడు. దానితో విజయాలు ప్రారంభమయాయి. ఫేసిజానికి విరుద్ధంగాచేసే ఆధునిక యుద్ధంలో గెలవాలంటే, ప్రజలను ఉత్సాహపరచి ప్రజలపై విశ్వాసముంచాలి. గెరిల్లా యుద్ధాలతో తమ యుద్ధాలను సమన్వయపరచాలి. ఈ విషయాన్ని గ్రహించి పనిచేసిన అలగ్జాండరు యుద్ధంలో విజయాలు సంపాదించు తున్నాడు.

ఇటలీలో, లెగహారన్ (పశ్చిమతీరాన) పశమయింది. మధ్య భాగంలో గోధిక్ రక్షణ శ్రేణికి ముఖద్వారమైన అరెజ్జో కూడా పశమయింది, అడ్రియాటిక్ తీరాన అంకోనా రేవుపట్టణంకూడా పశమయింది. లెగహారన్‌కు ఉత్తరంగా పీసా వీధులలో పోరాటాలుగూడా జరుగుతున్నాయి.

కాని ఫ్రాంసు సంగతి చూడండి. యీ వారం సైంటలో మిత్రసేనల పశమయింది. ఇదొ గమనింపదగ్గవిజయమైనా, మొత్తంమీద పురోగమనం సోవియట్ రంగంతో పోల్చిచూస్తే ఎంతో స్వల్పం, ఇటలీతోపోల్చినాకూడా స్వల్పమే. దీనికి కారణం ఏమిటి: ఫ్రెంచి ప్రజలపై విశ్వాసం ఉంచకపోవడమే.

మిత్రసేనలు ఫ్రెంచిప్రజల సంపూర్ణబలాన్ని బాగా వినియోగించుకొనడంలేదు. ఫ్రెంచి గెరిల్లా నాయకులు, మిత్రసైన్యాధిపతులు కలిసిన కమిటీ. ఫ్రెంచి దేశభక్తులను నడపడంలేదు. ఫ్రెంచిప్రజల కందరికి ఆయుధాలు సప్లయి చేయడంలేదు. ఫ్రెంచి ప్రజలను దేశవ్యాపితంగా తిరుగుబాటు చేయమని హెచ్చరించడంలేదు. ఫ్రెంచి [illegible] తన్ను మిత్రసైన్యాలతో [illegible] తన్ను ఫ్రెంచి జాతీయ [illegible] స్వతంత్ర [illegible] ఇది జరిగేంతవరకు ఫ్రాంసులో యుద్ధం మందంగా సాగకతప్పదు. ఫ్రెంచి అమెరికాలలోని అభివృద్ధి నిరోధకులు ఫ్రెంచి ప్రజలను సాయుధులను చేయడానికి భయపడుతున్నారు. సాయుధ ఫ్రెంచిప్రజలు విజయం సంపాదించాక తమమాటవిని కాపేటమాటారని వీరికి భయం.

కాని, ఇటలీ, యుగోస్లావియా, ఫ్రెంచి స్వతంత్రకమిటీల విషయంలోవలెనే, ఈవిషయంలోకూడ అభివృద్ధి నిరోధకుల ప్రయత్నం లొంగక తప్పదు.

ప్రాచ్యరంగంలో

అస్సాం.బర్మారంగంలోకూడ పరిస్థితులు అనుకూలంగా మారాయి. ఇదివరకే మన సైన్యాలు ఉఖ్రుల్‌ను పట్టుకుని అక్కడనుండి జపాన్‌సైన్యాలనుతరుముతూవచ్చాయి.ఇప్పుడు ఇంఫాల్ చుట్టూకూడ జపాను సైన్యాలను తుడిచిపెడుతున్నాయి. ఇంఫాల్‌చుట్టూ 25 మైళ్ళ వరకు జపాను సైనికులు ఎక్కడా లేరు. బిషెన్‌పూర్‌కు దక్షిణంగావున్న ఖాబావ్ మనవాళ్ళవశమయింది. ఇంఫాల్‌నుండి టిడ్డిం రోడ్డుమీద 32 మైళ్ళవరకూ జపాను సేనంతా మన సేనలు తరిమాయి.

పసిఫిక్‌లో.మారియానా దీవులలోని సైపాన్ వశమయింది. ఇపుడు గ్వామ్‌దీవిపై అమెరికన్ సైన్యాలు కాలుపెట్టాయి. జపాను వశం కాబడిన అమెరికన్ దీవులలో తిరిగి కాలుపెట్టినది ఈద్వీపంలోనే.ఇంతేకాక టోకియోకు 700 మైళ్ళలోనున్న బోనిన్ దీవులపైకూడ అమెరికన్‌విమానాలుఅగ్నివర్షంకురిపించాయి.

పసిఫిక్‌లో ఈ విజయాలన్నీ, టోజో జాతి నామాకు దారితీశాయి. జనరల్ కోయిసో ప్రధానితయ్యారు. జనరల్ టోజో రాజీనామా జపానులోగూడ పరిస్థితులు సంతృప్తికరంగా లేవన్నీ తేటతెల్లంచేస్తున్నాయి.

— తుమ్మల వెంకటరామయ్య
24-7-44

(8 వ పేజీ తరువాయి) రాష్ట్రంలో లక్ష్మణరావుగారు చరిత్ర పరిశోధనను సాగిస్తున్నప్పుడు వారికి కుడిభుజంగా ఉండిన శ్రీ అద్దంకి వీరభద్రరావుగారు అధ్యక్షత వహించారు. సభలో 15 సంస్థల ప్రతినిధులు ఉపన్యసించారు. లక్ష్మణరావుగారి భాషాసేవను, మాతృభాషాభివృద్ధికి ఇతర భాషలతో పరిచయం యొక్క అవసరాన్ని వారెలా నొక్కిచెప్పారో అధ్యక్షులు వివరించారు. వారి సంఘసంస్కారాభిలాషను, మత సహిష్ణుతను ఆదర్శాలుగ ఎత్తిచూపారు. బాలబాలికలకు మాతృభాషద్వారా బోధగరపడం అవసరమని ఆందోళన చేసినవారిలో లక్ష్మణరావుప్రథములన్నారు. వారిసత్యవిరతిని కొనియాడారు.

నైజాంరాష్ట్రంలో నేలకొండపల్లి, ఘనపురం, ఖమ్మం, నల్లగొండ మొదలైన ప్రదేశాల్లో కూడా వర్ధంతిఉత్సవాలు జరిగాయి.

వరంగల్లులో, రాజరాజ నరేంద్ర భాషానిలయంలో శ్రీమాదిరాజు రామకోటేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షతన సభజరిగింది. సుప్రసిద్ధులు శ్రీ అడివి బాపిరాజుగారు మాట్లాడారు. "50 ఏళ్ళక్రితం నిద్రాణమైవున్న ఆంధ్రజాతిని మేల్కొలిపిన మహాపురుషులలో లక్ష్మణరావుగారొకరు ....తెలుగువారికి తమ చరిత్రను తాము తెలుసుకొనే దారినిచూపారు లక్ష్మణరావుగారు. ఈ నాడు వ్యక్తమయిన ఆంధ్రకళ, లక్ష్మణరావు తెర తీసినమీదట వచ్చినమహాదృశ్యం. ఆంధ్రవిజ్ఞానవిధిని త్రవ్వివైపపెట్టిన ఈ మహాప్రవేత్త సర్వకాల పూజ్యుడు" అని బాపిరాజుగారు లక్ష్మణరావుగారికి జోహారులిచ్చారు.

"సర్వకాలపూజ్యుడు లక్ష్మణరావు"

అపూర్వ వర్ధంత్యుత్సవాలు

"నిస్వార్థం జీవితం ధారపోసిన మహానీయుల స్మృతిని గుర్తించకపోతే, మనమెంత చదువు చదివినా, ఎన్ని పుస్తకాలు రాసినా, మీ జీవితం నిరర్థక మవుతుంది. మన మహనీయులను గుర్తించి, వర్ధంతి జరపడమే ఒక మానవ చైతన్యం".

అంటూ సుప్రసిద్ధులు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఈ నెల 13వ తేదీని బెజవాడలో 600 మంది పరిశుల ముందు మనందరి కర్తవ్యాన్ని బోధించారు. అలాంటి మహనీయుల్లో ఒకరయిన కీ. శే. కొమర్రాజు లక్ష్మణరావుగారికి 21వ వర్ధంత్యుత్సవమాదది. శ్రీయుతులు అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి మొదలయిన 33 గురు ప్రముఖులుగల కమిటీ ఆధ్వర్యాన బెజవాడలో ఈ వర్ధంతి జరిగింది. ఈ వర్ధంతిసభకు గోపాలరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహిస్తూ అన్నమాటలివి.

బహుముఖకృషి

లక్ష్మణరావుగారు ఆంధ్రజాతికి చేసిన సేవను కొనియాడుతూ గోపాలరెడ్డిగారు ఇలా అన్నారు: "ప్రజాసామాన్యంయొక్క విజ్ఞానాభివృద్ధిని మనసులో పెట్టుకొని లక్ష్మణరావుగారు, వీరేశలింగంతోపాటు వచనంలో రచనలు సాగించారు. వచనరచనలను ప్రోత్సహించారు." బహుముఖాలుగా సాగిన లక్ష్మణరావుగారి కృషికి మహారాష్ట్ర, బెంగాలీ, కన్నడ మొదలయిన అనేక భాషల్లో వారికి గలపాండిత్యం తోడ్పడిందన్నారు. లక్ష్మణరావుగారి స్ఫూర్తిజీవితచరిత్రను తయారుచేయవలసివుంది. ఇది తప్పక నెరవేరగలదని వాగ్దానంచేశారు.

తన సోదరి శ్రీమతి భండారు అచ్చమాంబను ఆదర్శవిజ్ఞానవతిగా, సంఘసేవకురాలుగ తయారుచేసి లక్ష్మణరావుగారు మహిళాభివృద్ధికి ఎలా మార్గంచూపారో శ్రీమతి కాంచనపల్లి కనకాంబగారు వివరించారు.

"వాడిపోయిన కొమ్మను తిరిగి చిగుర్చనీయ" సంకల్పించిన మహాపురుషుడు లక్ష్మణరావని చెప్పి, వారిపట్ల తనకుగల మాపరాని గౌరవాన్ని కవిసార్వభౌమ శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు వెల్లడించారు.

ఒకసారి (1927లో) జాతీయ నాయకులు బెజవాడమీదుగ ప్రయాణం చేస్తూంటే లక్ష్మణరావుగారు తన బిడ్డలను రైలుస్టేషను తీసుకువెళ్ళి వారిచేత ఆనాయకులకు సాష్టాంగనమస్కారాలు చేయించారు. "ఇలాంటి తలిదండ్రులెందరున్నారు?" అని శ్రీ మాడభూషి వెంకటాచారిగారు వారి దేశభక్తిని ఉగ్గడించారు.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు, డాక్టరు పట్టవర్తి శ్రీనివాసాచార్యులుగారు (ఉయ్యూరు రాజా కాలేజి ప్రిన్సిపాలు, ప్రసిద్ధ చరిత్ర పరిశోధకులు) మొదలైన ప్రముఖులు లక్ష్మణరావుగారి ఆదర్శ జీవితాన్ని కొనియాడారు. 'లక్ష్మణరావుకు జై' అనే నినాదం నలుదిక్కులా మారుమ్రోగడంతో సభముగిసింది.

ఆదర్శ జీవి

20 ఏళ్ళ క్రితం చనిపోయారు లక్ష్మణరావుగారు. ఈనాడుకూడా జీవించే వుంటున్నారు. ఎందువల్ల? ఆయన ప్రజలకోసం బ్రతికారు. ప్రజల అభివృద్ధికి తన జీవితాన్ని అంకితంచేశారు. అభివృద్ధి పొందాలనే ఆకాంక్ష ఎంతవరకు మానవసమాజంలో ఉంటుందో అంతవరకు ఆయన అమర జీవిగ ప్రకాశిస్తుంటారు. పై నుదహరించిన ప్రముఖుల ఉపన్యాసాల్లోను, సభకుచేరిన అసంఖ్యాక సందేశాల్లోను ఈ విషయమే స్పష్టమవుతోంది. ఆయన అడుగుజాడల ననుసరించి, ఆయన విడిచిపోయిన కృషిని కొనసాగించాలనే దీక్ష ఆనాడు అనేక ప్రాంతాల్లో వ్యక్తమయింది.

"వందనమయ్యా మహాంధ్రపురుషా
వందనమయ్యా లక్ష్మణరాయా"

అని భక్తిశ్రద్ధలతో జోహారులందజేసి, గుంటూరులో వర్ధంతిసభ ఈ దీక్షనే వెల్లడించింది. అభ్యుదయరచయితల సంఘ ఆధ్వర్యాన జరిగిన ఆసభలో శ్రీయుతులు మారేమండ రామారావు, మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మ, ఖాజా వేణుగోపాలస్వామి, మంత్రిప్రగడ సాంబశివరావు మొదలగు విజ్ఞానవేత్తలు లక్ష్మణరావు జీవితాదర్శాలను వివరించి, కొనియాడారు. సుప్రసిద్ధదేశభక్తులు కొండ వెంకటప్పయ్య, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగార్లు సందేశాలు పంపారు. ఆ మహనీయునివర్ధంతి జరిపి, వారి జీవితాదర్శాల ప్రచారానికి అవకాశం కలిగించిన ఆంధ్రరాష్ట్ర అభ్యుదయ రచయితల సంఘాన్ని అభినందించి, ఆశీర్వదించారు.

నందిగామ (కృష్ణా)లో శ్రీ అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షతన వర్ధంతిసభ జరిగింది. లక్ష్మణరావుగారు దివానుగా వుంటూ, సారస్వతకృషి సాగించిన మునగాల ఎస్టేటు నందిగామ తాలూకాలోనిదే. అకారణంచేత నందిగామలో వర్ధంతి సందర్భంలో ఉత్సాహానికి మేరలేకపోయింది. అధికారులు, అనధికారులు, విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, అందరూ సభకు వచ్చారు. లక్ష్మణరావుగారి సమకాలికులయిన కాళేశ్వరరావుగారు వారి జీవితవిశేషాలను ఎంతో ఉత్తేజకరంగా వర్ణించారు, 'వారి అడుగుజాడల ననుసరించి ధన్యజీవులు కండని యువకులకు ఉపదేశించారు. స్థానిక హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులైన శ్రీ వెంకటప్పయ్యగారు, ఇతర ఉపాధ్యాయులు, మరికొందరు ప్రముఖులు ఈ ఉద్బోధను బలపరిచారు.

జగ్గయ్యపేటలో ఉపాధ్యాయులు, యువకులు, వైద్యులు అంతాకలిసి ఉత్సాహంతో వర్ధంతిజరిపారు. తిరువూరు తాలూకా లోని ఊటుకూరులో కూడా వర్ధంతి జరిగింది.

ఆంధ్రదేశానికి తిలక్

"తిలక్, భండార్కరులు మహారాష్ట్రానికి ఎలా నూతనపంథా చూపారో, అలాగే లక్ష్మణరావు ఆంధ్రదేశానికి కొత్తమార్గాన్ని చూపారు. మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మ, రాయప్రోలు సుబ్బారావు, వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి, నేలటూరి వెంకటేశ్వరశర్మగారలు చారిత్రిక పరిశోధనలు చేయగలుగుతున్నారంటే, లక్ష్మణరావుగారి కృషియే కారణం" అని శ్రీ విస్సా అప్పారావుపంతులుగారు రాజమండ్రిలో అభ్యుదయ రచయితల సంఘ ఆధ్వర్యాన జరిగిన వర్ధంతిసభకు అధ్యక్షత వహిస్తూ మాట్లాడారు "లక్ష్మణరావుగారు విజ్ఞానమూర్తి - విజ్ఞానసర్వస్వం. వారికృషిని కొనసాగించవలసినబాధ్యత యువకులపైనుంది" అని అప్పారావుగారు ఉద్బోధించారు.

శ్రీ వంగూరి బంగారయ్యగారు ప్రారంభోపన్యాసంచేస్తూ, లక్ష్మణరావుగారు ప్రజాసామాన్యానికి అర్థమయే రచనలరూపంలో సారస్వతాన్ని ఉత్పత్తిచేయడాన్ని శ్లాఘించారు.

"ప్రతివిషయాన్ని ఆమూలాగ్రం పరిశీలించి ప్రజల కందజేయడమే వారియెడల మనకింత గౌరవానికి కారణము" అని శ్రీ అడివి శంకర్రావుగారన్నారు. కామ్రేడ్ చుండూరు జగన్మోహనరావు, శ్రీ రాయసం వెంకటశివుడుగారు కూడా సభలో ఉపన్యసించారు.

సుప్రసిద్ధ శాస్త్రపరిశోధకులు శ్రీ కాశీపట్నం కొండయ్యగారి అధ్యక్షతన విశద హాలులో వర్ధంతిసభ జరిగింది. లక్ష్మణరావుగారి సమకాలీయులైన శ్రీ నిడదవోలు వెంకట్రావుగారు వారి జీవితవిశేషాలు తెలియజేశారు. శ్రీ కస్తూరి నూర్యప్రకాశరావు, కామ్రేడ్ మీరాలు ఉపన్యసించారు.

అనంతపురం, ఒంగోలు, [illegible] నగరాల్లో వర్ధంతులు ఎంతో ఉత్సాహంతో జరిగాయి.

అగ్రహారంలో 'యువజన సంగీత సాహిత్య సమాజం' వారి ఆధ్వర్యాన వర్ధంతిసభ జరిగింది.

నైజాంలో

హైదరాబాదులోని శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయం లక్ష్మణరావుగారు స్థాపించినది. 'తెలంగాణా' కళ్ళకి దివ్వెగా చేసి, దానికి గౌరవాన్ని ప్రసాదించినవారు లక్ష్మణరావుగారు. అటువంటప్పుడు తెలంగాణ (నైజాం) ఆంధ్రులు వర్ధంత్యుత్సవాన్ని ఎంత ఉత్సాహంతో జరిపి ఉంటారో వేరె చెప్ప నక్కరలేదు. లక్ష్మణరావు చుంది విజ్ఞాన తంత్రికల ప్రవంచమంతటా వ్యాపిస్తున్నట్లు చిత్రపటం తయారుచేసి, పూలమాలతో వింపేశారు. భాషానిలయాలు, సాహిత్య పరిషత్తులు, పత్రికా సంస్థలు - అన్నీ 14 సంస్థల ఆధ్వర్యాన హైదరాబాదులో వర్ధంతి సభ జరిగింది. నైజాం (మిగతా 7 వ పేజీ)

జే జే లు

★

స్వర్గీయ కొమర్రాజు లక్ష్మణరావుపంతులుగారు ఆంధ్రవిజ్ఞాన జ్యోతిర్మండలములో నొకప్పుడు ప్రకాశమానంగా వెలిగినయొకజ్యోతి. ఈయన సుప్రసిద్ధులగు దేశాభిమాని. జాతీయాభివృద్ధికై తీరని అభిలాషయే వీరి జీవితమునంతను భాషాసేవకును, సంఘసేవకును అర్పణచేయుటకు ప్రేరేపించినది. ఆంధ్రభాషకు వీరొనర్చిన సేవ అపారము. మహారాష్ట్రము మొదలగు యితర భాషలలో కలిగిన ప్రావీణ్యత ఆంధ్రచరిత్ర రచించుటకు వలయు సామగ్రిని సంపాదించుటకు సాధనమైనది. దేశచరిత్రా రచయితలలో ఈయన మార్గదర్శకుడై ప్రసిద్ధిగాంచెను. విజ్ఞానచంద్రికా మండలి స్థాపనగావించి ప్రకృతిశాస్త్రము మొదలగు విషయములను గూర్చిన గ్రంథములను రచింపజేసి, శాస్త్రవిజ్ఞానమును ప్రజలలో వ్యాపింపజేసెను. ఆంధ్రభాషకు అపూర్వమగు "ఆంధ్రభాషా విజ్ఞాన సర్వస్వము" ను కొంతవరకు రచయించి మహోత్కృష్టమగు ఉపకారమొనర్చెను. ఆయనయే జీవించియున్న యెడల ఆ ఉద్గ్రంథమెప్పుడో పూర్తియై ఆంధ్రభాషా సారస్వతమునకు అమూల్యమగు అలంకారముగ పరిణమించియుండును. మరియు ఆయన మహోదారస్వభావము కలిగిన యోగ్యపురుషుడు. అకాలమరణముచేత ఆయనను గోల్పోయిన ఆంధ్రదేశముయొక్క దురదృష్టమునకు మేరలేదని చెప్పవచ్చును. వారి వర్ధంతి ఉత్సవములు జరిపి మన కృతజ్ఞతను ప్రకటించుట ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. అందుకై అభ్యుదయ రచయితల సంఘముచేయు ప్రయత్నము జయప్రదమగుగాక.

— దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారు

శ్రీలక్ష్మణరాయవర్ధంతికి దేహారోగ్యము లేమిచే రాజాలనందుకు చింతిల్లుచున్నాను. శ్రీ లక్ష్మణరావుగారు ఆంధ్రదేశ పురోభివృద్ధికి అవసరమగు అన్నివిషయములలోను ముందంజవేసి మార్గమును చూపియున్నారు. సాంఘిక రాజకీయములందు గూడ మిక్కిలి ఉదారమైన అభిప్రాయములుకలవారు. ఆంధ్రవాఙ్మయక్షేత్రము వారికృషికి ప్రధానరంగము. చరిత్ర పరిశోధనయన్న వారికి చిన్నచెల్లాటి చారిత్రకవిషయమైన క్లిష్టసమస్యలనైన్నా విడమర్చి తీర్పుచెప్పేవారు. వారి సునిశితమైన బుద్ధి ఎన్నివిషయములలోనో సునిపుణత గావించి విశదీకరించినది. నైతికముగ వారి జీవితము ఆదర్శప్రాయమైనది. పెద్దలకును చిన్నలకు గూడ అందికలోనుండి ఎవరికి ఏ విషయము లవసరమో తోడ్పడుచుండెడివారు. శ్రీమునగాల ప్రభువునకు సచివుడుగను, మిత్రుడుగను, గురువుగను ఉండి వారిని అనేక సత్కార్యములకు పురికొల్పినారు. ఆదర్శప్రాయమైన వారి జీవితమును భావియువకులు మరువకుందురుగాక.

— శ్రీ ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు

"లక్ష్మణరావుగారు చరిత్ర పరిశోధకులేని చారిత్రకవ్యక్తి అయారు. వారి జీవితమే ఒక చరిత్ర. దానిని పరిశోధించవలసిన అవసరం మనకుంది......స్వభాషా, స్వసాహిత్యాన్ని అభివృద్ధిచేయడానికి ఇతర ప్రజల సారస్వతాన్ని తెలుసుకోవడం అవసరం అని భావించేవారిలో లక్ష్మణరావుగారొకరు. యువకులందరూ ఈ దృష్టిని అలవర్చుకోవాలి....ఆంధ్రదేశాని కంతటికి చెందిన మహాపురుషుడు లక్ష్మణరావుగారు"

— శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు

"ఆరోజులలో ఏది ఆదర్శప్రాయమని తోచిందో లక్ష్మణరావుగారు దానికి తన సర్వస్వాన్ని త్యాగంచేశారు"

— శ్రీ కాశీపట్నం కొండయ్యగారు

"యువకులలో ఇమిడివున్న ఉత్సాహాన్ని బుద్ధివిశేషాన్ని బయటికిలాగి, దేశంకోసం వినియోగించిన ఘనుడు లక్ష్మణరావు"

— శ్రీ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు

"వారికిదితెలుసు - అది తెలియదని ఎంచి చెప్పలేము. అన్నిటిలోను గాఢమైనపరిజ్ఞానం వారికుంది"

— శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు

"సర్వజన రంజకమైనదివారిరచనాపద్ధతి. 'శత్యాభిమానమే' వలయుగాని, వరాభిమానములందు అని వారి సిద్ధాంతము"

— శ్రీ ఆదిరాజు వీరభద్రేశ్వరరావుగారు

Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet - Bezwada.

END OF ISSUE